Crna Gora
Državna revizorska institucija

DRI broj: 40113/20-021-735/21
Podgorica, 07.09.2020. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

Godišnjeg finansijskog izvještaja

JU NACIONALNA BIBLIOTEKA „ĐURĐE CRNOJEVIĆ“

za 2019 godinu

konačni izvještaj

Podgorica, septembar 2020. godine

S A D R Ž A J

I	MIŠLJENJE I PREPORUKE		3
II	OPŠTI DIO		11
1.	PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE		11
2.	OPŠTI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE		11
3.	VRSTA, PREDMET, CILJ I OBUHVAT REVIZIJE		16
4.	KRITERIJUMI REVIZIJE		17
5.	VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE		18
III	UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE		19
6.	PLANIRANJE I IZVRŠENJE BUDŽETA		19
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ		21
8.	PRIHODI		24
	8.1.	Opšti prihodi	24
	8.2.	Namjenski prihodi	24
	8.3.	Sopstveni prihodi	26
9.	IZDACI		28
	9.1.	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavaca	29
	9.2.	Ostala lična primanja	33
	9.3.	Rashodi za materijal	34
	9.4.	Rashodi za usluge	35
	9.5.	Rashodi za tekuće održavanje	39
	9.6.	Ostali izdaci	40
	9.7.	Kapitalni izdaci	43
10.	BLAGAJNIČKO POSLOVANJE		44
11.	IMOVINA		45
12.	JAVNE NABAVKE		46
13.	SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA		48

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i izjašnjenja subjekta revizije na preliminarni izvještaj (broj: 01-2188 od 01.09.2020. g.), a u skladu sa članom 44 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji (DRI) i članom 45 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum DRI u sastavu dr Branislav Radulović (Senator – Rukovodilac Kolegijuma) i g. Nikola N Kovačević (Senator – član Kolegijuma), na sjednici Kolegijuma DRI održanoj 07.09.2020. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
JU Nacionalna biblioteka „Đurđe Crnojević“

Odgovornost subjekta revizije

Glavni službenik za finansije odgovoran je za izvršenje budžeta. Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije (DRI) je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li je finansijski izvještaj JU Nacionalna biblioteka „Đurđe Crnojević“ za 2019. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskom izvještaju, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su indentifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizija je sprovedena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija. Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji JU Nacionalna biblioteka „Đurđe Crnojević“ sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekata revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Revizija je obezbjedila vršenje postupaka kako bi se dobilo dovoljno adekvatnih dokaza na kojima se zasniva izraženo mišljenje. Sprovedeni postupci zavisili su od profesionalne procjene državnog revizora, uključujući procjenjivanje rizika od značajne neusklađenosti.

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja JU Nacionalna biblioteka „Đurđe Crnojević“ za 2019. godinu, nadležni Kolegijum DRI stekao je razumno uvjerenje da isti **ne daje istinit i objektivan** prikaz iskazanih primitaka i izdataka u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor.

Za finansijsku reviziju je određena ukupna **materijalnost** za finansijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od **23.410,01€,** odnosno 1,67% od ukupnih izdataka Nacionalne biblioteke koji iznose 1.401.797,13€. U Izvještaju o novčanim tokovima IV pogrešno su prikazane, i to u materijalno značajnoj mjeri, 7 (sedam) pozicija i to: Namjenski prihodi, Sopstveni prihodi, Transferi, Rashodi za usluge, Ostala lična primanja, Ostali izdaci i Kapitalni izdaci. **Ukupna utvrđena greška** u Izvještaju o novčanim tokovima IV iznosi **242.332,20€.**

Revizijom pravilnosti poslovanja JU Nacionalna biblioteka „Đurđe Crnojević“ utvrđene su neusklađenosti poslovanja istog sa Zakonom o državnoj imovini, Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, Zakonom o radu, Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština i Uredbom o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini.

Na osnovu navedenog, nadležni Kolegijum DRI izražava:

- **negativno mišljenje** na Godišnji finansijski izvještaj JU Nacionalne biblioteke „Đurđe Crnojević“ za 2019. godinu i
- **uslovno mišljenje** na usklađenost poslovanja sa propisima.

PREPORUKE

Finansijska revizija

1. U Izvještaju o novčanim tokovima su na poziciji 1.2. Namjenski prihodi, u iznosu od **28.170€** prikazani su prihodi koji su Nacionalnoj biblioteci uplaćeni od strane Ministarstva kulture, po osnovu ugovora o finansiranju/sufinansiranju projekata, **što nije u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave.**

   - **Navedeni prihodi su Nacionalnoj biblioteci uplaćeni iz opštih prihoda budžeta Ministarstva kulture, odnosno ostvareni su prenosom sredstava iz budžeta, pa ih je u Izvještaju o novčanim tokovima trebalo prikazati na poziciji 1.7. Transferi.**

2. U Izvještaju o novčanim tokovima su na poziciji 1.3. Sopstveni prihodi, u iznosu od **36.974€,** prikazani prihodi koji su uplaćeni na račun Nacionalne biblioteke iz opštih prihoda Ministarstva kulture po osnovu ugovora o finansiranju/sufinansiranju projekata sanacije nepokretnog kulturnog dobra “Italijansko poslanstvo u bivšoj Kraljevini Crnoj Gori“, **što nije u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave**.

   - **Navedeni prihodi ne predstavljaju sopstvene prihode jer nijesu ostvareni komercijalnim vršenjem djelatnosti ili pružanjem usluga Nacionalne biblioteke, već su ostvareni prenosom sredstava iz budžeta, pa ih je u finansijskom izvještaju trebalo prikazati na poziciji 1.7. Transferi.**

3. U Izvještaju o novčanim tokovima su na poziciji 1.3. Sopstveni prihodi prikazani prihodi u iznosu od **16.542,76€**, koji su ostvareni po osnovu povraćaja dijela plaćene akcize na mineralna ulja za grijanje, **što nije u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave**. Navedeni prihodi nijesu ostvareni komercijalnim vršenjem djelatnosti, ili pružanjem usluga, već na način što je subjekt revizije izdatke za nabavku ulja za grijanje finansirao iz opštih prihoda iz budžeta, a sredstva od povraćaja akciza je evidentirao kao sopstveni prihod.

   - **Subjekt revizije treba da, s obzirom da se izdaci za ulje za grijanje finansiraju iz budžeta, o povraćaju dijela plaćene akcize na ulje za grijanje obavijesti Ministarstvo finansija i zatraži instrukciju o načinu postupanja sa predmetnim prihodima.**

4. U Izvještaju o Novčanim tokovima su na poziciji 2.1.4. Rashodi za usluge prikazani izdaci u iznosu od **10.181,98€** koji su **isplaćivani fizičkim licima** sa kojima su zaključeni ugovori za pružanje intelektualnih usluga koje se odnose na održavanje prigodnih besjeda povodom određenih događaja, usluge prevođenja, ugovori vezani za lekturu i korekturu knjiga i izdaci u iznosu od **8.560,00€** koji se odnose na **isplate zaposlenima** za učešće u projektima koje je realizovala Nacionalna biblioteka, **što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.**

   - **Izdatke za isplatu naknada fizičkim licima koja se, zaključivanjem ugovora, angažuju za obavljanje određenih intelektualnih poslova treba planirati i evidentirati na računu 4191-Ugovori o djelu i u Izvještaju o novčanim tokovima prikazati na poziciji 2.1.9. Ostali izdaci.**
   - **Izdatke po osnovu isplate zaposlenima za učešće u projektima koje realizuje Nacionalna biblioteka treba evidentirati na računima grupe 412-Ostala lična primanja i u Izvještaju o novčanim tokovima prikazati na poziciji 2.1.2. Ostala lična primanja.**

5. U Izvještaju o novčanim tokovima su na poziciji 2.1.9. Ostali izdaci prikazani izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu u ukupnom iznosu od **2.750,00€** koji se odnose na **isplatu autorskih honorara zaposlenim** u Nacionalnoj biblioteci, **izdaci za nabavku kompjuterske opreme** u iznosu od **23.365,10€** i izdaci u iznosu od **13.076,00€** koji se odnose na **isplate zaposlenima za rad u komisijama** (popisna komisija, tenderske komisije, komisija za reviziju bibliotečkog fonda, komisije za otpis bibliotečke građe i dr.)**, što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.**

   - **Izdatke po osnovu autorskih honorara koji su isplaćivani zaposlenim za aktivnosti koje su vezane za osnovnu djelatnost Nacionalne biblioteke i isplate zaposlenima za rad u komisijama treba evidentirati na računima grupe 412-Ostala lična primanja i u Izvještaju o novčanim tokovima prikazati na odgovarajućoj poziciji 2.1.2. Ostala lična primanja.**
   - **Izdatke za nabavku kompjuterske opreme treba planirati i evidentirati na računu 4415-Izdaci za opremu i u Izvještaju o novčanim tokovima prikazati na poziciji 2.4. Kapitalni izdaci.**

Revizija pravilnosti

1. U evidenciji imovine koja se vodi u Nacionalnoj biblioteci nema podataka o građevinskim objektima koje ista koristi i koje je u skladu sa Odlukom o organizovanju Javne ustanove Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević" dužna da održava, **što nije u skladu sa čl. 44 Zakona o državnoj imovini** i čl. 4 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini.
   U evidenciji osnovnih sredstava koja se vodi kod subjekta revizije postoje podaci o vrijednosti pokretne imovine koja predstavlja početno stanje i prenosi se iz godine u godinu, jer se amortizacija ne obračunava.

   - **Nacionalna biblioteka treba da** (u skladu sa čl. 6 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini) **vodi u knjigovodstvu posebnu evidenciju nepokretnih i pokretnih stvari koje koristi, na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije, u skladu sa propisima o računovodstvu, jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština i razvrstavanju imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.**

2. Komisija za popis nije sačinila Izvještaj o popisu koji sadrži: stanje stvari, nalaz o utvrđenim razlikama (manjkovi i viškovi), predlog za otpis pojedinih stvari koje su izgubile vrijednost, primjedbe, mišljenja zaposlenih koji rukuju pokretnim stvarima, **što nije u skladu sa čl. 13 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini.**

   - **Subjekat revizije treba da obezbijedi da se popis imovine koju koristi vrši u skladu sa Uredbom o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini i Uputstvom o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.**

3. Nacionalna biblioteka nije donijela Plan unaprjeđenja upravljanja i kontrola, **što nije u skladu sa čl. 11 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru** i nije uspostavila Registar rizika, što nije u skladu **sa čl. 14** istog Zakona.
   U Nacionalnoj biblioteci neki od bitnih poslovnih procesa (obračun i isplata zarada, način evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura, troškovi reprezentacije, blagajničko poslovanje, obračun i naplata prihoda, način korišćenja prevoznih sredstava Nacionalne biblioteke) nijesu regulisani internim pravilima, **što nije u skladu sa čl. 7 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.**

Revizijom su utvrđene nepravilnosti koje se odnose na nepotpunost personalnih dosijea zaposlenih, raspoređivanje zaposlenih koje nije izvršeno u predviđenom roku i pogrešno utvrđeni koeficijenti i uvećanje osnovne zarade kod pojedinih zaposlenih.
Subjekat revizije nije obezbijedio razdvajanje odgovornosti kojom se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje i kontrolu, **što nije u skladu sa čl. 15 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru**.
U Odjeljenju za finansijsko-računovodstvene poslove pored sistematizovana tri radna mjesta koji obavljaju finasijsko-računovodstvene poslove (rukovodilac odjeljenja, računovođa i knjigovođa), sve poslove obavlja jedno lice, dok su dva odsutna zbog dugogodišnjih bolovanja.

- **Rukovodilac subjekta revizije dužan je da obezbijedi uspostavljanje i razvoj unutrašnje kontrole, u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.**
- **Preporučuje se subjektu revizije da donese pisane procedure kojima će se urediti bitni poslovni procesi (posebno obračun i naplata prihoda od pružanja usluga i obračun zarada) i jasno definisati zadaci, ovlašćenja i odgovornosti svakog zaposlenog koji učestvuje u ovim procesima, kako lica koja su dužna da primjenjuju iste tako i lica koja su odgovorna za primjenu procedura.**

4. Nacionalna biblioteka nije donosila odluke o uvođenju prekovremenog rada, što nije u skladu sa članom 49 stav 3 Zakona o radu i nije obavještavala inspekciju rada o uvođenju prekovremenog rada, što nije u skladu sa članom 52 Zakona o radu.

   - **Subjekt revizije treba da prilikom uvođenja prekovremenog rada postupa u skladu sa Zakonom o radu.**

5. Nacionalna biblioteka je zaključivala ugovore o pružanju konsultantskih usluga sa fizičkim licima za obavljanje intelektualnih poslova za čije su vršenje sistematizovana radna mjesta i za obavljanje poslova iz osnovne djelatnosti ove ustanove, **što nije u skladu sa čl. 29 Zakona o radu** kojim je propisano da se radni odnos zasniva zaključivanjem ugovora o radu.

   - **Subjekt revizije treba da postupa uskladu sa Zakonom o radu i da, ukoliko postoji potreba za licima za vršenje sistematizovanih poslova, odnosno poslova iz djelatnosti Nacionalne biblioteke, ista angažuje u skladu sa Zakonom o radu.**

6. Na računu 4148-Usluge stručnog usavršavanje evidentirani su izdaci u ukupnom iznosu od **3.684,76€,** koji se odnose na isplatu dnevnica (1.442,80€), kupovinu avio karata (1.044,32€) i smještaj (1.197,64€) zaposlenih koji su upućeni na stručno usavršavanje, **što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Crne Gore i budžete opština,** kojim je propisano da se na ovom računu evidentiraju izdaci koji se odnose na usluge koje pruža pravno ili fizičko lice radi usavršavanja i edukacije zaposlenih.

   - **Izdatke koji su vezani za službeno putovanje i koji su opravdani putnim nalogom treba evidentirati na računu 4141-Službena putovanja.**

7. Na računu 4152-Tekuće održavanje građevinskih objekata evidentirani su izdaci za održavanje opreme za tehničku zaštitu i servisiranje PP aparata za gašenje požara, u ukupnom iznosu od **1.311,00€**, **što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.**

   - **Izdatke za održavanje opreme treba evidentirati na za to propisanom računu 4153-Tekuće održavanje opreme.**

Ostala pitanja

Građevinski objekti koje, u skladu sa Odlukom o o organizovanju Javne ustanove Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević", koristi Nacionalna biblioteka, su zgrade „Italijansko poslanstvo u Bivšoj Kraljevini Crnoj Gori“ i „Francusko poslanstvo u Knaževini/Kraljevini Crnoj Gori“ koje **imaju status nepokretnog kulturnog dobra od nacionalnog značaja**. Prilikom sprovođenja terenske revizije, državni revizori su imali priliku da obiđu zgradu „Italijanskog poslanstva“ i uvjerili su se da krov zgrade prokišnjava što je dovelo do toga da je na dijelu untrašnje tavanice otpao dio plafona. Takođe, da se primijetiti da su drveni prozori na istom objektu vidno oštećeni, odnosno da je farba dotrajala i na pojedinim djelovima drveni ramovi su vidno propali.

- **Državna revizorska institucija preporučuje subjektu revizije da intezivira aktivnosti na održavanju objekata koje koristi i spriječi dalju devastaciju zgrada koje imaju satus nepokretnih kulturnih dobara od nacionalnog značaja.**[1]

[1] Čl. 3 Odluke o o organizovanju Javne ustanove Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević": **Nacionalna biblioteka "Đurđe Crnojević" obavlja poslove održavanja, čuvanja, zaštite i prezentacije zgrade bivšeg Italijanskog poslanstva, zgrade bivšeg Francuskog poslanstva i drugih objekata koji joj se daju na korišćenje, izrade i prodaje publikacija koje su u funkciji ostvarivanja bibliotečke djelatnosti kao i druge poslove utvrđene statutom Nacionalne biblioteke "Đurđe Crnojević".**

Nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da karakter nalaza u predmetnoj revizije nalaže:

- da subjekt revizije, u roku od 30 dana po dostavljanju Konačnog izvještaja, izradi i dostavi Državnoj revizorskoj instituciji plan aktivnosti za realizaciju preporuka koji sadrži mjere, nosioce, aktivnosti i rokove i

- da subjekt revizije, u skladu sa čl. 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, u roku od šest (6) mjeseci, po dostavljanju Konačnog izvještaja, izvijesti DRI o preduzetim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.

- da se Konačni izvještaj o reviziji dostavi Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore.

Podgorica, 07.09. 2020. godine

Rukovodilac Kolegijuma DRI
dr Branislav Radulović

.....

Senator DRI

II OPŠTI DIO

1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE

Pravni osnov za vršenje revizije JU Nacionalna biblioteka „Đurđe Crnojević“ (u daljem tekstu: Nacionalna biblioteka ili subjekt revizije) sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 („Sl. list CG“ br. 01/07 i 38/13);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i „Sl. list CG“ br. 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije, donesenom od strane Senata 30.12.2019. godine, (INTERNO BROJ 06-357/19);
- Odluci o vršenju revizije Kolegijuma DRI u sastavu: dr Branislav Radulović (rukovodilac Kolegijuma) i g. Nikola N Kovačević (član Kolegijuma) broj 40113/20-021-735/2 od 21.04.2020. godine.

Revizija je izvršena u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list RCG“ br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“, br. 07/15) i
- Međunarodnim standardima za vrhovne revizorske institucije.

2. OPŠTI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE

Subjekat revizije je samostalna potrošačka jedinica budžeta.

Odlukom o organizovanju, br. 06-208/4 od 16.02.2012. godine, postojeća Javna ustanova Centralna narodna biblioteka „Đurđe Crnojević“ organizovana je i posluje pod nazivom JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ (u daljem tekstu Nacionalna biblioteka).

U skladu sa ovom odlukom, Nacionalna biblioteka organizovana je kao javna ustanova i ima svojstvo pravnog lica. Svojstvo pravnog lica stiče upisom u Centralni registar privrednih subjekata. Nacionalna biblioteka samostalno istupa u pravnom prometu, zaključuje ugovore i obavlja druge poslove u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i Statutom. Statut je opšti akt Nacionalne biblioteke sa najvećom pravnom snagom. Statutom su uređena pitanja od značaja za rad i funkcionisanje Nacionalne biblioteke.

Sjedište Nacionalne biblioteke je na Cetinju.

2.1. Djelatnost Nacionalne biblioteke

Djelatnost Nacionalne biblioteke uređena je čl. 3 Odluke o organizovanju JU Nacionalna biblioteka “Đurđe Crnojević”. U skladu sa ovim članom, Nacionalna biblioteka obavlja djelatnost u skladu sa Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti i to:

1) nabavka, obrada, čuvanje, zaštita, korišćenje, **prezentacija i popularizacija bibliotečke građe;**

2) izrada kataloga, bibliografija, biltena, baza podataka i drugih izvora informacija;

3) **omogućavanje pristupa** bibliotečkoj građi, izvorima informacija, uslugama i servisima;

4) obezbjeđivanje korišćenja i protoka bibliografskih i drugih izvora informacija i usluga;

5) **edukacija korisnika**;

6) vođenje evidencije o građi i korisnicima;

7) prikupljanje, obrada, čuvanje i davanje na korišćenje: nacionalnu zbirku bibliotečke građe o Crnoj Gori, Crnogorcima, drugim narodima i manjinskim nacionalnim zajednicama koje žive u Crnoj Gori, bibliotečku građu crnogorskih autora i crnogorskih štamparsko-izdavačkih organizacija, staru i rijetku knjigu, najznačajnije publikacije iz svih oblasti nauke i kulture i službene publikacije;

8) čuvanje i raspoređivanje obaveznog primjerka crnogorske izdavačko-štamparske produkcije;

9) izrada tekuće i retrospektivne nacionalne bibliografije i dodjeljivanje oznaka međunarodne bibliografske kontrole: ISBN (Međunarodni standardni broj za monografske publikacije), ISSN (Međunarodni standardni broj za serijske publikacije), ISMN (Međunardoni standarni broj za muzikalije) i drugih oznaka;

10) izrada osnovnog kataloškog opisa - CIP (Katalogizacija u publikaciji) za izdavače na teritoriji Crne Gore;

11) izrada opisa južnoslovenskih ćirilskih rukopisa;

12) predlaganje mjera za čuvanje i zaštitu bibliotečke građe;

13) predlaganje i sprovođenje mjera za čuvanje i zaštitu bibliotečke građe sa svojstvom kulturnog dobra;

14) izdavanje uputstava za stručni bibliotečko-informacioni rad i primjenu međunarodnih standarda;

15) obavljanje stručnog i naučno-istraživačkog rada, posebno na području crnogorske nacionalne zbirke, arheografije, paleontologije i kulturne istorije Crne Gore, i objavljivanje publikacija iz oblasti bibliotekarstva, informacionih i srodnih nauka;

16) predstavljanje Crne Gore u međunarodnim bibliotečkim asocijacijama nacionalnih biblioteka i uspostavljanje saradnje sa njima;

17) **organizovanje naučno-istraživačkog, razvojnog i savjetodavnog rada na području bibliotečko-informacione djelatnosti** i predlaganje mjera za njihovo unapređivanje;

18) **povezivanje biblioteka u bibliotečko-informacioni sistem** Crne Gore i njihovo uključivanje u međunarodne informacione sisteme;

19) razvijanje stručne osnove uzajamnog kataloga;

20) organizovanje stručnog usavršavanja lica za rad na uzajamnoj katalogizaciji;

21) obavljanje provjere osposobljenosti bibliotekara za rad u uzajamnoj katalogizaciji i izdavanje licence zarad;

22) vršenje kontrole kvaliteta i redakcije bibliografskih zapisa u uzajamnoj bibliografskoj bazi;

23) razvoj i promocija elektonske biblioteke (izrada elektronskog kataloga bibliotečke građe, digitalizacija bibliotečke građe i omogućavanje njenom pristupu u skladu sa zakonom);

24) promocija i prezentacija crnogorske kulturne baštine učešćem u međunarodnim projektima digitalizacije;

25) obavljanje matične bibliotečke djelatnosti nad narodnim i univerzitetskim bibliotekama;

26) **koordinicija rada na uspostavljanju i razvoju bibliotečko-informacionog sistema i njegovih servisa**;

27) planiranje, instaliranje i održavanje računarske, komunikacione i programske opreme za potrebe bibliotečko-informacionog sistema i njegovih servisa;

28) upravljanje bazom podataka bibliotečko-informacionog sistema i njegovih servisa;

29) organizacija pristupa elektronskoj bazi podataka;

30) **pružanje stručne pomoći bibliotekama prilikom konverzije i prenosa podataka iz drugih sistema;**

31) obavljanje istraživačkog, razvojnog i savjetodavnog rada u bibliotečkoj djelatnosti.

Pored djelatnosti iz stava 1 ovog člana Nacionalna biblioteka "Đurđe Crnojević" obavlja **poslove održavanja, čuvanja, zaštite i prezentacije zgrade bivšeg Italijanskog poslanstva, zgrade bivšeg Francuskog poslanstva** i drugih objekata koji joj se daju na korišćenje, izrade i prodaje publikacija koje su u funkciji ostvarivanja bibliotečke djelatnosti kao i druge poslove utvrđene statutom Nacionalne biblioteke "Đurđe Crnojević".

2.2. Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta

Nacionalnom bibliotekom "Đurđe Crnojević" upravlja **Savjet.** Savjet imenuje Vlada Crne Gore, u skladu sa zakonom.

Savjet ima predsjednika i četiri člana od kojih je jedan iz reda zaposlenih u Nacionalnoj biblioteci "Đurđe Crnojević".

Predsjednik i članovi Savjeta Nacionalne biblioteke "Đurđe Crnojević", osim člana Savjeta iz reda zaposlenih, su afirmisani stvaraoci i stručnjaci iz oblasti koje su od neposrednog značaja za obavljanje i razvoj bibliotečke djelatnosti ili zaštitu bibliotečke građe.

Rješenjem Vlade Crne Gore br. 01-587/3 od 10. 03. 2017. godine imenovan je Savjet Nacionalne biblioteke u sastavu:

Predsjednik

- Prof. dr Dragan Bogojević, dipl. filolog, dekan Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore

Članovi:

- Marjan Miljić, dipl. filolog, književnik, publicista i bibliotekar,
- prof. dr Vesna Kilibarda, istoričarka književnosti,
- mr Boban Batrićević, dipl. istoričar i
- Đurđa Martinović, predstavnica zaposlenih u ovoj javnoj ustanovi.

U skladu sa čl. 10 Statuta, Savjet:

1) donosi Statut i druga opšta akta Nacionalne biblioteke;
2) utvrđuje poslovnu politiku i programsku koncepciju razvoja Nacionalne biblioteke;
3) donosi program rada Nacionalne biblioteke
4) usvaja posebne programe i pravila ostvarivanja posebnih programa;
5) predlaže statusne promjene;
6) usvaja izvještaje o radu i izvještaje o finansijskom poslovanju;
7) donosi poslovnik o svom radu;
8) određuje cijene usluga koje pružaju korisnicima;
9) odlučuje o uzimanju bankarskih kredita i davanju finansijskih garancija;
10) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom, statutom i drugim opštim aktima ustanove.

Poslovnikom o radu Savjeta br. 02-713/6 od 05. 04. 2012. godine uređena su pitanja organizacije, načina rada i odlučivanja Savjeta i njegovih tijela. Savjet radi u sjednicama. Tokom 2019. godine Savjet je održao 4 sjednice.

Nacionalnu biblioteku predstavlja i zastupa **direktor.**

Odlukom o osnovanju određeno je da direktora imenuje Vlada Crne Gore. Direktor može imati jednog ili više pomoćnika. Rješenjem Vlade Crne Gore br. 08-3410/3 od 29.12.2016. godine za direktora Nacionalane biblioteke imenovan je Bogić Rakočević, književnik. Statutom je direktor ovlašćen da u ime Nacionalne biblioteke, zaključuje ugovore i vrši druge pravne radnje, da je predstavlja pred trećim licima i da je zastupa pred sudovima i drugim organima.

U skladu sa čl. 18 Statuta direktor:

1) predlaže statut i druga opšta akta Nacionalne biblioteke i njihove izmjene i dopune;
2) organizuje rad i rukovodi procesom rada i vodi poslovanje Nacionalne biblioteke;
3) samostalno donosi donosi odluke iz svoje nadležnosti;
4) predlaže program rada i plan razvoja Nacionalne biblioteke;
5) stara se i odgovara za izvršenje planova i programa Nacionalne biblioteke;
6) izvršava odluke Savjeta;
7) imenuje i razrješava radnike sa posebnim ovlašćenima i odgovornostima u Nacionalnoj biblioteci;
8) odlučuje o raspoređivanju zaposlenih u Nacionalnoj biblioteci;
9) odlučuje o izboru kandidata za popunu upražnjenih radnih mjesta u Nacionalnoj biblioteci;
10) podnosi izvještaj o radu i izvještaj o finansijskom poslovanju Nacionalne biblioteke;
11) vrši naredbodavne funkcije u izvršavanju finansijskog plana Nacionalne biblioteke;
12) izriče disciplinske mjere za koje je ovlašćen zakonom i kolektivnim ugovorom;
13) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom, statutom i drugim opšim aktima, Nacionalne biblioteke.

Organizacija i sistematizacija radnih mjesta

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, koji je u primjeni od septembra 2019. godine, uređen je djelokrug rada organizacionih jedinica, organizacioni dijelovi za obavljanje pojedinih vrsta poslova, opis poslova i uslovi za njihovo obavljanje. Na ovaj Pravilnik Vlada je dala saglasnost br. 07-3758 od 05.09.2019. godine. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestao je da važi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Nacionalnoj biblioteci br. 02-2543 od 03. 11. 2006. godine kao i njegove izmjene i dopune iz 2007.g, 2008.g i 2011. godine.

Za obavljanje poslova iz djelokruga rada Nacionalne biblioteke sistematizovano su **63 radna mjesta sa 91 izvršiocem**. Obavljanje stručnih i administrativnih poslova obavlja se u okviru sledećih organizacionih jedinica:

Sektor za razvoj:
- Odjeljenje nacionalnog fonda, legata i stare i rijetke knjige
- Odjeljenje za bibliotečko-informacioni sistem i digitalizaciju.

Sektor za bibliotečke poslove:
- Odjeljenje za nabavku i bibliografiju
- Odjeljenje za korišćenje i čuvanje fondova
- Odjeljenje za stručnu obradu bibliotečke građe i posebne zbirke

Sektor za pravne, finansijske i opšte poslove:
- Odjeljenje za pravne i opšte poslove
- Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove.

Na dan 31.12.2019. godine, prema dostavljenom spisku, ukupan **broj zaposlenih u Nacionalnoj biblioteci iznosio je 87.** Od ovog broja na određeno je zaposleno 86 lica, a 1 na određeno.

2.3. Računovodstveni sistem

Nacionalna biblioteka je javna ustanova, pravno lice registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata, a istovremeno je i potrošačka jedinica budžeta sa evidencionim kodom 40805.

Nacionalna biblioteka vodi računovodstvenu evidenciju na modifikovanoj gotovinskoj osnovi što podrazumjeva vođenje evidencije o primicima i izdacima na gotovinskoj osnovi (evidenciju transakcija ili događaja u momentu prijema ili isplate gotovine), dok se evidencija o imovini i obavezama vodi na obračunskoj osnovi (transakcije se priznaju u trenutku njihovog nastanka) shodno Pravilniku o o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Nacionalna biblioteka nije povezana u SAP već se budžetom opredijeljena sredstva zahtjevima za plaćanje prenose sa računa Trezora na račun koji je otvoren kod poslovne banke. Plaćanja sa žiro računa vrše se nalogom za

prenos. Sa glavnog računa Trezora vrši se isplata izdataka za bruto zarade i to direktno na račune kod poslovnih banaka (za neto zarade) i na jedinstveni račun poreza i doprinosa (za doprinose i poreze na zarade) .

Svoje poslovanje Nacionalna biblioteka obavlja preko žiro računa otvorenog kod Prve banke br. 535-11579-68 i Deviznog računa otvorenog kod iste banke. Novčanim sredstvima na ovim računima raspolaže odgovorno lice - direktor Bogić Rakočević.

Prema kartonu deponovanih potpisa od 26.11.2017.godine, novčanim sredstvima odobrenim budžetom raspolažu lica ovlašćena za punovažno potpisivanje uz upotrebu pečata i to:

- u svojstvu službenika za odobravanje direktor Bogić Rakočević i
- u svojstvu službenika za ovjeravanje Radmila Drašković.

3. VRSTA, PREDMET, CILJ I OBUHVAT REVIZIJE

Državna revizorska institucija (DRI) izvršila je **finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti**.

Predmet revizije bili su godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu i pravilnost poslovanja Nacionalne biblioteke.

Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave[2], Nacionalna biblioteka je kao potrošačka jedinica u obavezi da Ministarstvu finansija dostavi godišnji finansijski izvještaj na obrascima 4 i 5 i to:

- **Izvještaj o novčanim tokovima IV i**
- **Izvještaj o neizmirenim obavezama.**

Za neutrošena sredstava na računima, koja su evidentirana u Glavnoj knjizi trezora kao izdatak, Nacionalna biblioteka je u obavezi uz godišnji finansijski izvještaj dostaviti i **Izjavu o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine** na Obrascu 8.

Potrošačke jedinice za utrošena sredstva iz tekuće budžetske rezerve dostavljaju uz godišnje finansijske izvještaje i **Izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve** na Obrazcu 9.

Cilj revizije je izražavanje mišljenja o tome:

- da li finansijski izvještaji objektivno i istinito informišu o finansijskoj strukturi i finansijskom položaju;
- da li su transakcije o kojima se izvještava u saglasnosti sa zakonima i drugim propisima (kriterijumima revizije) i

[2] “Sl. list CG” br. 23/14

- da li je sistem finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa zakonom i drugim aktima.

Revizijom su obuhvaćeni prihodi i izdaci Nacionalne biblioteke za 2019. godinu.

4. KRITERIJUMI REVIZIJE

Kriterijumi na osnovu kojih se prosuđuje objektivnost i istinitost finansijskih izveštaja su:

- Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave;
- Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština;
- Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor prema gotovinskoj osnovi računovodstva i
- odgovarajuća računovodstvena načela.

Kriterijumi na osnovu kojih se vrši ocjena sistema finansijskog upravljanja i kontrole su Zakon i drugi akti kojima se uređuje sistem unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru Crne Gore i utvrđuju metodologiju i standarde i druga pitanja od značaja za uspostavljanje, razvoj i sprovođenje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru.

Revizija pravilnosti je nezavisna eksterna evaluacija mjere u kojoj je predmet revizije u skladu zakonima, propisima, politikama, procedurama, ili ovlašćenjima, koji su identifikovani kao kriterijumi revizije.

Kriterijumi za reviziju pravilnosti bili su:

Predmet revizije	**Kriterijumi**
Finansijsko poslovanje i korišćenje opredijeljenih sredstava	Odluka o osnivanju JU Nacionalna biblioteka “Đurđe Crnojević”, Zakon o kulturi, Zakon o bibliotečkoj djelatnosti, Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Zakon o budžetu za 2019. godinu, Uputstvo o radu državnog trezora, Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave, Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžeta vanbudžetskih fondova i budžete opština, Odluka o načinu izrade i sadržini programskog budžeta.
Zaposleni	Zakon o radu, Opšti kolektivni ugovor, Granski kolektivni ugovor za oblast kulture, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva kulture, Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, Uputstvo za obračun bruto zarada, Uredba o naknadi troškova državnih službenika i namještenika, Odluka o varijabilnom dijelu zarade, Odluka o dodatku na osnovnu zaradu za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima, Odluka o visini otpremnini zaposlenih u javnom sektoru.

Imovina	Zakon o državnoj imovini, Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari, Uredba o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini, Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika, Uredba o uslovima i načinu korišćenja službenih zgrada i poslovnih prostorija u svojini Crne Gore, Uredba o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore, Uredba o uslovima i načinu korišćenja predmeta umjetničke i kulturne vrijednosti u svojini Crne Gore.
Javne nabavke	Zakon o javnim nabavkama, Pravilnik o bližem sadržaju i načinu sprovođenja javnih nabavki u elektronskoj formi, Pravilnik o evidenciji sprovedenih postupaka javnih nabavki, zaključenih ugovora o javnim nabavkama i evidenciji nabavki male vrijednosti i hitnih nabavki, Pravilnik o obrascima u postupku javnih nabavki i ostali podzakonski akti iz oblasti javnih nabavki.
Sistem unutrašnjih kontrola	Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru; Uredba o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru; Podzakonska akta, Priručnik za finansijsko upravljanje i kontrole; Smjernice za finansijsko upravljanje i kontrole; Uputstvo za izradu i opis internih pravila i procedura, Interni akti, ugovori.

Kao kriterijumi za reviziju pravilnosti korišćeni su i interni pravilnici i procedure, ugovori i drugi akti.

5. VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE

Revizija Nacionalne biblioteke je izvršena u periodu od 28.05. do 21.07.2020. godine.

Reviziju je sproveo revizorski tim DRI u sastavu:

- Blažo Savković – državni revizor – načelnik u Sektoru II i
- Svetlana Brajović – državna revizorka – rukovoditeljka Odjeljenja.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

6. PLANIRANJE I IZVRŠENJE BUDŽETA

Zakonom o budžetu za 2019. godinu, za potrošačku jedinicu JU Nacionalna biblioteka »Đurđe Crnojević« planirana su sredstva u iznosu od **1.390.448,31€**. Prema podacima glavne knjige trezora tekući budžet je nakon rebalansa i preusmjerenja ostao nepromijenjen, a izvršeno je plaćanje u iznosu od **1.317.077,33€ ili 94,72% u odnosu na planirano.** U sledećoj tabeli prikazan je odobreni i izvršeni budžet na nivou sintetičkih računa:

NAZIV IZDATKA	EK_KLAS_4	ODOBRENO (Tekući budžet)	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Neto zarade	4111	564.601,08	563.788,18	99,86%
Porez na zarade	4112	79.083,95	78.732,32	99,56%
Doprinosi na teret zaposlenog	4113	203.532,45	202.901,68	99,69%
Doprinosi na teret poslodavaca	4114	89.971,30	87.010,26	96,71%
Opštinski prirez	4115	12.012,53	11.809,79	98,31%
Naknada za prevoz	4123	3.000,00	0,00	0,00%
Jubilarne nagrade	4124	500,00	462,14	92,43%
Ostale naknade	4127	8.000,00	4.580,00	57,25%
Administrativni materijal	4131	9.198,00	4.048,00	44,01%
Materijal za posebne namjene	4133	6.000,00	2.900,00	48,33%
Rashodi za energiju	4134	21.700,00	21.700,00	100,00%
Rashodi za gorivo	4135	85.100,00	85.100,00	100,00%
Službena putovanja	4141	4.420,00	3.000,00	67,87%
Reprezentacija	4142	1.000,00	1.000,00	100,00%
Komunikacione usluge	4143	15.300,00	12.750,03	83,33%
Bankarske usluge i negativne kursne razlike	4144	2.000,00	2.000,00	100,00%
Usluge prevoza	4145	1.000,00	500,00	50,00%
Advokatske, notarske i pravne usluge	4146	2.000,00	0,00	0,00%
Konsultantske usluge, projekti i studije	4147	27.000,00	25.000,00	92,59%
Usluge stručnog usavršavanja	4148	5.000,00	4.000,00	80,00%
Ostale usluge	4149	16.410,00	8.000,00	48,75%
Tekuće održavanje građevinskih objekata	4152	9.000,00	9.000,00	100,00%
Tekuće održavanje opreme	4153	4.000,00	4.000,00	100,00%
Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	4191	11.300,00	10.000,00	88,50%
Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	4192	500,00	500,00	100,00%
Izrada i održavanje softvera	4193	90.000,00	73.339,17	81,49%
Osiguranje	4194	1.980,00	1.980,00	100,00%
Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim org	4195	12.780,00	9.737,76	76,20%
Komunalne naknade	4196	4.000,00	4.000,00	100,00%
Takse	4198	400,00	400,00	100,00%
Ostalo	4199	15.188,00	368,00	0,00%
Izdaci za građevinske objekte	4413	29.080,00	29.080,00	0,00%
Izdaci za opremu	4415	42.390,00	42.390,00	100,00%
Investiciono održavanje	4416	13.000,00	13.000,00	0,00%
Otplata obaveza iz prethodnih godina	4630	1,00	0,00	0,00%
UKUPNO		**1.390.447,31**	**1.317.077,33**	**94,72%**

U narednoj tabeli dat je pregled planiranog, tekućeg (nakon izvršenih preusmjerenja unutar potrošačke jedinice) i izvršenog budžeta:

Ek. Klas 4	Planirano	Rebalans +	Rebalans -	Preusmjereno +	Preusmjereno -	Tekuci budžet	Plaćeno
1	2	3	4	5	6	7	8
4111	560.101,08	0,00	0,00	4.500,00	0,00	564.601,08	563.788,18
4112	78.083,95	0,00	0,00	1.000,00	0,00	79.083,95	78.732,32
4113	201.532,45	0,00	0,00	2.000,00	0,00	203.532,45	202.901,68
4114	97.771,30	0,00	0,00	0,00	-7.800,00	89.971,30	87.010,26
4115	11.712,53	0,00	0,00	300,00	0,00	12.012,53	11.809,79
4123	3.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00
4124	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	500,00	462,14
4127	8.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.000,00	4.580,00
4131	6.848,00	0,00	0,00	2.350,00	0,00	9.198,00	4.048,00
4133	6.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.000,00	2.900,00
4134	23.000,00	0,00	0,00	0,00	-1.300,00	21.700,00	21.700,00
4135	86.450,00	0,00	0,00	0,00	-1.350,00	85.100,00	85.100,00
4141	3.000,00	0,00	0,00	1.420,00	0,00	4.420,00	3.000,00
4142	1.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00	1.000,00
4143	17.000,00	0,00	0,00	0,00	-1.700,00	15.300,00	12.750,03
4144	2.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.000,00	2.000,00
4145	1.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00	500,00
4146	2.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.000,00	0,00
4147	30.000,00	0,00	0,00	0,00	-3.000,00	27.000,00	25.000,00
4148	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.000,00	4.000,00
4149	10.000,00	0,00	0,00	6.410,00	0,00	16.410,00	8.000,00
4152	10.000,00	0,00	0,00	0,00	-1.000,00	9.000,00	9.000,00
4153	4.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.000,00	4.000,00
4191	10.000,00	0,00	0,00	1.300,00	0,00	11.300,00	10.000,00
4192	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	500,00	500,00
4193	100.000,00	0,00	0,00	0,00	-10.000,00	90.000,00	73.339,17
4194	2.200,00	0,00	0,00	0,00	-220,00	1.980,00	1.980,00
4195	14.200,00	0,00	0,00	0,00	-1.420,00	12.780,00	9.737,76
4196	4.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.000,00	4.000,00
4198	400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	400,00	400,00
4199	1.968,00	0,00	0,00	13.220,00	0,00	15.188,00	368,00
4413	29.080,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29.080,00	29.080,00
4415	47.100,00	0,00	0,00	0,00	-4.710,00	42.390,00	42.390,00
4416	13.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.000,00	13.000,00
4630	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	1.390.448,31	**0,00**	**0,00**	**32.500,00**	**-32.500,00**	**1.390.448,31**	**1.317.077,33**

Nacionalna biblioteka je u toku 2019. godine, osim iz opštih prihoda, finansirala izdatke i **iz namjenskih i sopstvenih prihoda** u ukupnom iznosu od **84.719,83€**. Prema Izvještaju o prihodima ostvarenim na računima kod poslovnih banaka i utrošku istih Nacionalna biblioteka je iz sopstvenih prihoda finansirala izdatke u iznosu od 52.975,00€.

IZVORI SREDSTAVA	IZNOS IZDATAKA	%
OPŠTI PRIHODI	1.317.077,33	93,76%
NAMJENSKI PRIHODI	31.744,80	2,46%
SOPSTVENI PRIHODI	52.975,00	3,78%
	1.401.797,13	**100,00**

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

Subjekt revizije je javna ustanova koja ostvaruje sopstvene prihode koji nijesu uključeni u konsolidovani račun trezora i u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave u obavezi je da sačini **Izvještaj o novčanim tokovima IV i Izvještaj o neizmirenim obavezama.**

NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE
"ĐURĐE CRNOJEVIĆ" CETINJE
Organizacioni kod 40805
Kod programa 3301
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA IV

Godina 2019.
Period 01.01. - 31.12. **u €**

Obrazac 4

Redni broj	NOVČANI TOK - EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	Izvršenje u prethodnoj godini	Plan	Izvršenje		Ukupno (4+5)
			Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (sopstveni prihodi)	
1	2	3		4	5	
1	**PRIMICI**					
1.1.	Opšti prihodi	**1.352.759,66**	**1.390.448,31**	**1.317.077,33**	**0,00**	**1.317.077,33**
1.2.	Namjenski prihodi	**37.500,00**	0,00	**0,00**	**28.170,00**	**28.170,00**
1.3.	Sopstveni prihodi	**52.532,81**	0,00	**0,00**	**84.524,48**	**84.524,48**
1.4.	Primici od prodaje imovine					**0,00**
1.5.	Primici od otplate kredita					**0,00**
1.6.	Donacije					**0,00**
1.7.	Transferi					**0,00**
1.7.1.	Transferi od Fonda za zdravstveno osiguranje					**0,00**
1.7.2.	Ostali transferi					**0,00**
1.8.	Pozajmice i krediti					**0,00**
I	**Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5+1.6+1.7+1.8)**	**1.442.792,47**	**1.390.448,31**	**1.317.077,33**	**112.694,48**	**1.429.771,81**
2	**IZDACI**					
2.1.	Tekući izdaci	**1.325.818,75**	**1.301.267,31**	**1.232.607,30**	**82.849,33**	**1.315.456,63**
2.1.1.	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	943.278,28	949.201,31	944.242,23	0,00	944.242,23
2.1.2.	Ostala lična primanja	18.226,55	11.500,00	5.042,14	13.676,32	18.718,46
2.1.3.	Rashodi za materijal	124.199,22	122.298,00	113.748,00	9.659,79	123.407,79
2.1.4.	Rashodi za usluge	87.487,20	71.000,00	56.250,00	38.793,16	95.043,16
2.1.5.	Tekuće održavanje	9.334,62	14.000,00	13.000,00	420,34	13.420,34
2.1.6.	Kamate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.7.	Renta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.8.	Subvencije	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.9.	Ostali izdaci	143.292,88	133.268,00	100.324,93	20.299,72	120.624,65
2.2.	Transferi za socijalnu zaštitu	**0,00**	**0,00**	0,00	0,00	0,00
2.2.1.	Sredstva za tehnološke viškove	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.3.	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.4.	Kapitalni izdaci	101.545,80	89.180,00	84.470,00	1.870,50	86.340,50
2.5.	Pozajmice i krediti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.6.	Otplata dugova	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
2.7.	Rezerve	**0,00**	**0,00**	0,00	0,00	0,00
II	**Ukupno izdaci (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)**	**1.427.364,55**	**1.390.448,31**	**1.317.077,30**	**84.719,83**	**1.401.797,13**
III	**Povećanje/smanjenje gotovine (I-II)**	**15.427,92**	**0,00**	0,03	27.974,65	27.974,68
IV	**Gotovina na početku perioda**	**12.941,11**		0,00	28.369,03	28.369,03
V	**Gotovina na kraju perioda (III+IV)**	**28.369,03**	**0,00**	0,03	56.343,68	56.343,71

Subjekat revizije je na računu 742111 evidentirao u glavnoj knjizi opšte prihode iz budžeta u iznosu od 379.403,93€, koliko je uplaćeno iz budžeta na njihov račun kod poslovne banke. Na računima grupe 777 evidentirani su opšti prihodi u ukupnom iznosu od 937.673,40€, a radi se o sredstvima za bruto zarade koja se za njihove potrebe uplaćuju sa konsolidovanog računa trezora direktno bankama i na jedinstveni račun poreza i doprinosa. Ukupan iznos (**1.317.077,33€) opštih prihoda** evidentiranih u glavnoj knjizi odgovara iznosu koji je prikazan u Izvještaju o novčanim tokovima na poziciji 1.1. Opšti prihodi.

- U Izvještaju o novčanim tokovima su na poziciji 1.2. Namjenski prihodi, u iznosu od 28.170€ prikazani prihodi koji su Nacionalnoj biblioteci uplaćeni od strane Ministarstva kulture, po osnovu ugovora o finansiranju/sufinansiranju projekata, **što nije u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave.**

- U Izvještaju o novčanim tokovima su na poziciji 1.3. Sopstveni prihodi, u iznosu od 36.974€, prikazani prihodi koji su uplaćeni na račun Nacionalne biblioteke iz opštih prihoda Ministarstva kulture po osnovu ugovora o finansiranju/sufinansiranju projekata sanacije nepokretnog kulturnog dobra “Italijansko poslanstvo u bivšoj Kraljevini Crnoj Gori“, **što nije u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave.**

- U Izvještaju o novčanim tokovima su na poziciji 1.3. Sopstveni prihodi prikazani prihodi u iznosu od 16.542,76€, koji su ostvareni po osnovu povraćaja dijela plaćene akcize na mineralna ulja za grijanje, **što nije u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave**. Navedeni prihodi nijesu ostvareni komercijalnim vršenjem djelatnosti, ili pružanjem usluga, već na način što je subjekt revizije izdatke za nabavku ulja za grijanje finansirao iz opštih prihoda iz budžeta, a sredstva od povraćaja akciza je evidentirao kao sopstveni prihod.

- U Izvještaju o Novčanim tokovima su na poziciji 2.1.4. Rashodi za usluge prikazani izdaci u iznosu od **10.181,98€** koji su isplaćivani fizičkim licima sa kojima su zaključeni ugovori za pružanje intelektualnih usluga koje se odnose na održavanje prigodnih besjeda povodom određenih događaja, usluge prevođenja, ugovori vezani za lekturu i korekturu knjiga i izdaci u iznosu od **8.560,00€** koji se odnose na isplate zaposlenima za učešće u projektima koje je realizovala Nacionalna biblioteka, **što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.**

- U Izvještaju o novčanim tokovima su na poziciji 2.1.9. Ostali izdaci prikazani izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu u ukupnom iznosu od **2.750,00€** koji se odnose na isplatu autorskih honorara zaposlenim u Nacionalnoj biblioteci, izdaci za nabavku kompjuterske opreme u iznosu od **23.365,10€** i izdaci u iznosu od **13.076,00€** koji se odnose na isplate zaposlenima za rad u komisijama (popisna komisija, tenderske komisije, komisija za reviziju bibliotečkog fonda, komisije za otpis bibliotečke građe i dr.)**, što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.**

U Izvještaju o neizmirenim obavezama subjekat revizije je prikazao obaveze u iznosu od 3.345 €.

	IZVJEŠTAJ O NEIZMIRENIM OBAVEZAMA	Godina : 2019	Obrazac 5
redni broj	OPIS	Stanje obaveza na dan 31.12.prethodne godine	Stanje obaveza na kraju izvjestajnog perioda
1	2	3	4
1	Obaveze za tekuce izdatke (1.1+1.2+1.3)	7.986	3.345
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca		
1.2	Obaveze za ostala licna primanja		
1.3	Obaveze za ostale tekuce izdatke	7.986	3.345
2	Obaveze po transferima za socijalnu zastitu		
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima		
4	Obaveze za kapitalne izdatke		
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima		
6	Obaveze po osnovu otplate dugova		
7	Obaveze iz rezervi		
8	**Stanje obaveza na kraju godine (1+2+3+4+5+6+7)**	**7.986**	**3.345**

Neizmirene obaveze u iznosu od 3.344,53€ odnose se na sledeće izdatke:

4131 Rashodi za administrativni materijal..... 124,35€
4133 Materijal za posebne namjene..... 12,00€
4135 Rashodi za energiju..... 2.139,29€
4142 Reprezentacija.....188,29 €
4416 Izdaci za investiciono održavanje.....880,60€

8. PRIHODI

Nacionalna biblioteka je 2019. godini ostvarila 1.317.077,33€ opštih prihoda, 31.744,80€ namjenskih i 52.975,00€ sopstvenih prihoda.

8.1. Opšti prihodi

Subjekat revizije je ostvario opšte prihode iz budžeta u iznosu od 379.403,93€, koliko je uplaćeno iz budžeta na njihov račun kod poslovne banke. Opšti prihodi u iznosu od 937.673,40€, ostvareni su na način što su sredstva za bruto zarade sa konsolidovanog računa trezora direktno uplaćena bankama (neto zarade) i na jedinstveni račun poreza i doprinosa (porezi i doprinosi).

8.2. Namjenski prihodi

Subjekat revizije je u Izvještaju o novčanim tokovima prikazao namjenske prihode u iznosu od 28.170,00€.

Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti definisano je da su „namjenski prihodi-prihodi kojima se finansira javna potrošnja i kojima je zakonom unaprijed utvrđena namjena“. Uputstvom o popunjavanju Izvještaja o novčanim tokovima IV definisano je da su namjenski prihodi prihodi koje ostvari budžet CG odnosno budžet opštine, a koje u skladu sa zakonom koristi javna ustanova za obavljanje određene djelatnosti. Čl. 95 Zakona o kulturi koji se odnosi na namjenske prihoda propisano je da **zakonom mogu** za određene oblasti kulture **ustanoviti** posebni izvori prihoda. Čl. 92 istog zakona propisano je da se kultura finansira iz:

1) sredstava budžeta Crne Gore;
2) sredstava budžeta opština;
3) **namjenskih izvora prihoda za kulturu (takse, rente i dr.);**
4) prihoda od igara na sreću;
5) donacija;
6) sponzorstva;
7) sopstvenih prihoda subjekata koji se bave kulturom;
8) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Kao primjer namjenskih prihoda navodimo prihode koje ostvaruje Ministarstvo kulture, kojem pripada dio prihoda od poreza na promet nepokretnosti, shodno članu 2 Zakona[3] o porezu na promet nepokretnosti, gdje je propisano da 10% ostvarenih prihoda, po ovom osnovu, koriste se za finansiranje: **zaštite kulturne baštine,** nagrađivanje vrhunskih sportista, stipendiranje mladih naučnika i istraživača nauke.

[3] „Sl.list CG“,br.036/13 od 26.07.2013.g.

Prihodi koje je subjekat revizije prikazao u finansijskom izvještaju kao namjenske su sredstva koja su uplaćivana iz opštih prihoda Ministarstva kulture, a po osnovu ugovora o finansiranju/sufinansiranju sledećih projekata:

Izvor podataka: Glavna knjiga Nacionalne biblioteke

Konto	Naziv konta	Opis	Iznos
742112	Transfer od budžet-Namjenska sredstva	KONZERVATORSKE MJERE NA ZBIRCI STARE I RIJETKE KNJIGE	540,00
742112	Transfer od budžet-Namjenska sredstva	TESTAMENT DJURDJA CRNOJEVICA	2.000,00
742112	Transfer od budžet-Namjenska sredstva	CRNOGORSKI LEKSIKON TOM 1	3.500,00
742112	Transfer od budžet-Namjenska sredstva	PREZENTACIJA COBBIS SKOLSKIM I OSTALIM BIBLIOTEKAMA	1.000,00
742112	Transfer od budžet-Namjenska sredstva	REPRINT IZDANJE PAVLA MIJOVICA	1.600,00
742112	Transfer od budžet-Namjenska sredstva	MONUMENTA MONTENEGRINA	2.000,00
742112	Transfer od budžet-Namjenska sredstva	LEGAT PERA SOCA	2.000,00
742112	Transfer od budžet-Namjenska sredstva	COBISS - CONOR	1.970,00
742112	Transfer od budžet-Namjenska sredstva	KONFERENCIJA LAM	5.000,00
742112	Transfer od budžet-Namjenska sredstva	REPRINT IZDANJE PAVLA MIJOVICA	6.400,00
742112	Transfer od budžet-Namjenska sredstva	ZBIRKA STARE I RIJETKE KNJIGE	3.160,00
		UKUPNO	**29.170,00**

- Prihodi koji su po osnovu ugovora o finansiranju/sufinansiranju projekata uplaćeni Nacionalnoj biblioteci iz opštih prihoda budžeta Ministarstva kulture predstavljaju transfer sredstava, pa ih je u Izvještaju o novčanim tokovima trebalo prikazati na poziciji 1.7. Transferi. U Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave u dijelu Uputstvu za popunjavanje Izvještaja o novčanim tokovima IV, navodi se: „transferi su prihodi javnih ustanova ostvareni prenosom sredstava iz budžeta“.

Sredstva iz opštih prihoda Ministarstva kulture su uplaćivana Nacionalnoj biblioteci za realizaciju aktivnosti/projekata koji su u okviru djelatnosti koje su definisane čl. 3 Odluke o organizovanju JU Nacionalna biblioteka “Đurđe Crnojević”.

8.3. Sopstveni prihodi

Nacionalna biblioteka je u 2019. godini evidentirala sopstvene prihode u ukupnom iznosu od 84.524,48€.

Sopstveni prihodi*

Opis	Iznos
Usluge izrade cip-a i bar koda	22.774,55
Usluge izrade UDK-a brojeva	566,00
Uslge kopiranja i skeniranja	384,95
Usluge članarine	317,00
Prodaja sopstvenih izdanja	942,00
Pohađanje kursa cobiss 3	2.030,00
Ostalo	39.850,84
Prihod od kamate	6,53
Refundacija sredstava	1.109,85
Povraćaj akciza	16.542,76
UKUPNO	**84.524,48**

*izvor podataka: Izvještaj subjekta revizije o prihodima ostvarenim na računima kod poslovnih banaka u Crnoj Gori u 2019. godini.

8.3.1. Prihodi od pružanja usluga

Nacionalna biblioteka je ostvarila prihode od pružanja usluga (usluge izrade cip-a i bar koda, usluge izrade UDK-a brojeva, usluge kopiranja i skeniranja, usluge članarine, prodaja sopstvenih izdanja, pohađanje kursa cobiss 3) u ukupnom iznosu od **27.014,50€.** Prihodi od pružanja usluga se obračunavaju u skladu sa cjenovnikom koji je usvojio Savjet Nacionalne biblioteke.

Sistem obračuna i naplate prihoda funkcioniše na način da se u službi računovodstva, na osnovu podataka koji se dobijaju od nadležnih službi, izrađuju fakture za izvršene usluge. Za prihode od članarina i kopiranja se ne izrađuju fakture već fizička lica i pravna lica koja koriste ove usluge uplaćuju potreban iznos na žiro račun Nacionalne biblioteke i kao dokaz dostavlaju uplatnicu.

- Subjekt revizije nije donio pisanu proceduru kojom se uređuje proces obračuna i naplate prihoda od pružanja usluga, zadaci, ovlašćenja i odgovornosti svakog zaposlenog koji učestvuje u ovom procesu.

8.3.2. Ostali prihodi

U Izvještaju o ostvarenim prihodima, na računu Ostalo prikazani su ostali prihodi u iznosu od **39.850,84€**. Od tog iznosa 38.414,08€ se odnosi na ostale prihode, 1.120,00€ na prihod od kotizacija, a ostatak su prihodi od prodaje rashodovanog materijala i novina i povraćaj pogrešne uplate.

Na računu 717777-Ostali prihodi u glavnoj knjizi evidentirani su prihodi u iznosu od 36.974,40€. Sredstva su uplaćena na račun Nacionalne biblioteke od strane Ministarstva kulture u iznosima od 1.974,40€ i 35.000,00€.

Iznos od 1.974,40€ je uplaćen po osnovu Ugovora o finansiranju projekta „Sanacija ogradnog zida u okviru kulturnog dobra Italijansko poslanstvo“. Ugovorom su uređena međusobna prava i obaveze Finansijera (Ministarstvo kulture) i Korisnika (JU Nacionalna biblioteka „Đurđe Crnojević“) u pogledu korišćenja sredstava za finansiranje projekta, koji za cilj ima sanaciju zida u okviru zgrade bivšeg Italijanskog poslanstva na Cetinju. Ministarstvo kulture se obavezalo da će iz opštih prihoda budžeta sa Programa 1381- Kulturna baština, pozicija 4416-Izdaci za investiciono održavanje isplatiti iznos od 1.974,40€.

Iznos od 35.000,00€ je uplaćen po osnovu Ugovora o sufinansiranju projekta „Sprovođenje sanacionih mjera na nepokretnom kulturnom dobru Italijansko poslanstvo u bivšoj Kraljevini Crnoj Gori“. Ugovorom su uređena međusobna prava i obaveze Finansijera (Ministarstvo kulture) i Korisnika (JU Nacionalna biblioteka „Đurđe Crnojević“) u pogledu korišćenja sredstava za finansiranje projekta, koji za cilj ima sanaciju zida u okviru zgrade bivšeg Italijanskog poslanstva na Cetinju. Ministarstvo kulture se obavezalo da će iz opštih prihoda budžeta sa Programa 1381- Kulturna baština, pozicija 4416-Izdaci za investiciono održavanje isplatiti iznos od 35.000,00€.

Odlukom o o organizovanju Javne ustanove **Nacionalna biblioteka** Crne Gore "Đurđe Crnojević" u čl. 3 navodi se: “Nacionalna biblioteka "Đurđe Crnojević" **obavlja poslove održavanja, čuvanja, zaštite i prezentacije zgrade bivšeg Italijanskog poslanstva, zgrade bivšeg Francuskog poslanstva** i drugih objekata koji joj se daju na korišćenje, izrade i prodaje publikacija koje su u funkciji ostvarivanja bibliotečke djelatnosti kao i druge poslove utvrđene statutom Nacionalne biblioteke "Đurđe Crnojević".

Odlukom o organizovanju Javne ustanove **Nacionalna biblioteka** Crne Gore "Đurđe Crnojević" u čl. Sredstva za rad Nacionalne biblioteke "Đurđe Crnojević" obezbjeđuju se iz:

1) Budžeta Crne Gore;

2) **sopstvenih prihoda** od: članarine, dodjele katattškog opisa - CIP i oznaka međunarodne bibliografske kontrole (ISBN, ISSN, ISMN i druge oznake), prodaje svojih publikacija, naknada za izdavanje licenci za rad, kotizacija za organizovanje seminara i radionica i zakupa prostora.

3) donacija;

4) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

- Sredstva iz opštih prihoda Ministarstva kulture koji su u iznosu od 36.974,40€ uplaćeni na račun Nacionalne biblioteke, po osnovu ugovora o finansiranju/sufinansiranju projekata sanacije nepokretnog kulturnog dobra “Italijansko poslanstvo u bivšoj Kraljevini Crnoj Gori“, ne predstavljaju sopstvene prihode Nacionalne biblioteke, jer nijesu ostvareni po osnovu vršenja djelatnosti. Predmetni prihodi su ostvareni prenosom sredstava iz budžeta, pa ih je u finansijskom izvještaju trebalo prikazati na poziciji 1.7. Transferi.

8.3.3. Prihodi od povraćaja akciza

Subjekat revizije je kao sopstvene prihode evidentirao i prihode od **povraćaja akciza** u ukupnom iznosu od **16.542,76€.**

Po osnovu zahtjeva Nacionalne biblioteke, Uprava carina je u toku 2019. godine donijela rješenja o povraćaju dijela plaćene akcize na mineralna ulja za grijanje – gasna ulja koja se koriste za grijanje i po tom osnovu ukupno uplatila na račun Nacionalne biblioteke iznos od 16.542,76€.

- Subjekat revizije je izdatke za nabavku ulja za grijanje finansirao iz opštih prihoda iz budžeta (za finansiranje rashoda za gorivo je na račun Nacionalne biblioteke iz opštih prihoda budžeta uplaćeno ukupno 85.100,00€), a sredstva od povraćaja dijela plaćene akcize na mineralna ulja za grijanje (16.542,76€) je evidentirao kao sopstveni prihod[4], što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, kojim je propisano da se sopstveni prihodi ostvaruju vršenjem svoje djelatnosti, na osnovu zakonskog ovlašćenja, kroz komercijalne aktivnosti.

9. IZDACI

Oblasti revizije određene su u skladu sa pozicijama Izvještaja o novčanim tokovima IV, kako je prikazano u sledećoj tabeli:

POZICIJA U FINANSIJSKOM IZVJEŠTAJU	EK KLAS	IZNOS	%
Bruto zarade i doprinosi nateret poslodavaca	411	944.242,23	66,26%
Ostala lična primanja	412	18.718,46	1,31%
Rashodi za materijal	413	123.407,79	8,66%
Rashodi za usluge	414	95.037,57	6,67%
Tekuće održavanje	415	13.420,34	0,94%
Ostali izdaci	419	143.989,75	10,10%
Kapitalni izdaci	44	86.340,50	6,06%
UKUPNO		**1.425.156,64**	**100,00**

[4] Sopstveni prihodi su prihodi koje javna ustanova ostvari komercijalnim vršenjem djelatnosti ili pružanjem usluga.

9.1. Pozicija 411 - BRUTO ZARADE I DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA

Na računu Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, zahtjevi za plaćanje i sva plaćanja koja se odnose na neto zarade, poreze, opštinske prireze i doprinose koji se plaćaju na i iz ličnih primanja.

Izdaci za bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca finansirani su iz opštih prihoda budžeta u ukupnom iznosu od 944.242,23€.

NAZIV IZDATKA 411	E KLAS 4	BUDŽETSKA SREDSTVA			SOPSTVENI PRIHODI	UKUPNO IZVRŠENO
		ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA	IZVRŠENO	
Neto zarade	4111	564.601,08	563.788,18	99,86	0,00	563.788,18
Porez na zarade	4112	79.083,95	78.732,32	99,56	0,00	78.732,32
Doprinosi na teret zaposlenog	4113	203.532,45	202.901,68	99,69	0,00	202.901,68
Doprinosi na teret poslodavca	4114	89.971,30	87.010,26	96,71	0,00	87.010,26
Opštinski prirez	4115	12.012,53	11.809,79	98,31	0,00	11.809,79

4111-Neto zarade

Zakonom o budžetu za 2019. godinu planirane su neto zarade u iznosu od 560.101,08€. Preusmjerenjem je uvećana pozicija za 4.500,00€, pa je tekući budžet iznosio 564.601,08€. Izvršeno je 99,85% ili 563.788,18€.

4112- Porez na zarade

Izdaci za porez na zarade su Zakonom o budžetu planirani u iznosu 78.083,95€. Preusmjerenjem je uvećana pozicija za 1.000,00€, pa je tekući budžet iznosio 79.083,95€. Realizovano je 78.732,32€ odnosno 99,55% planiranih sredstava.

4113 - Doprinosi na teret zaposlenog

Zakonom o budžetu za 2019. godinu planirano su izdaci za doprinose na teret zaposlenog u iznosu 201.532,45. Preusmjerenjem pozicija je uvećana za 2.000,00€, pa je tekući budžet iznosio 203.532,45€ od kog iznosa je realizovano 202.901,68€ ili 99,69%. Na ovoj poziciji iskazani su izdaci za: doprinos za PIO, doprinos za zdravstveno osiguranje i doprinos za osiguranje od nezaposlenosti.

4114- Doprinos na teret poslodavca

Zakonom o budžetu za 2019. godinu planirani su izdaci za doprinose na teret poslodavca u iznosu 97.771,30€. Sa ove pozicije preusmjereno je 7.800,00€, te je tekući budžet iznosio 89.971,30€. Izvršeno je 87.010,26€ odnosno 96,67% planiranih sredstava. Na ovoj poziciji iskazani su izdaci za doprinos za PIO, dodatni doprinos za PIO (staž osiguranja sa uvećanim

trajanjem), doprinos za zdravstveno osiguranje i doprinos za osiguranje od nezaposlenosti.

4115- Prirez na porez

Planirani izdaci za prirez na porez iznosili su 11.712,53€. Preusmjerenjem je pozicija uvećana za 300,00€ pa je tekući budžet iznosio 12.012,53€. Realizovano je 11.809,79€ odnosno 98,83% planiranih sredstava.

Obračun i isplata zarada

Revizija pravilnosti obračuna i isplate zarada, izvršena je uvidom u personalne dosijee, rekapitulacije i obračune zarada, spiskove zaposlenih, IOPPD obrasce (izvještaj o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima) i zahtjevima za plaćanje.

U narednoj tabeli dati su podaci koji se odnose na obračun zarada:

Obračun bruto zarada i doprinosa

Mjesec	Opis	Neto zarade	Porezi	Doprinosi						Opštinski prirez	Fond rada
				PIO - zaposleni	PIO - poslodavac	Zdravstveno osiguranje - zaposleni	Zdravstveno osiguranje - poslodavac	Osiguranje od nezaposlenosti - zaposleni	Osiguranje od nezaposlenosti - poslodavac		
I	Obračun										
	Isplata	47.669,93	6.652,26	10.721,51	3.931,21	6.075,54	3.073,45	357,43	357,43	997,83	142,92
	Broj zaposlenih	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88
	Datum isplate										
II	Obračun										
	Isplata	46.620,83	6.500,82	10.484,55	3.844,32	5.941,20	3.005,52	349,55	349,55	975,13	139,77
	Broj zaposlenih	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88
	Datum isplate										
III	Obračun										
	Isplata	47.280,44	6.598,08	10.633,91	3.899,07	6.025,92	3.048,40	354,52	354,52	989,72	141,70
	Broj zaposlenih	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88
	Datum isplate										
IV	Obračun										
	Isplata	47336,39	6.604,11	10.646,13	3.903,57	6.032,82	3.051,91	354,91	354,91	990,62	141,88
	Broj zaposlenih	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88
	Datum isplate										
V	Obračun										
	Isplata	47.715,56	6.659,18	10.731,88	3.935,00	6.081,42	3.076,48	357,76	357,76	998,88	142,99
	Broj zaposlenih	87	87	87	87	87	87	87	87	87	87
	Datum isplate										
VI	Obračun										
	Isplata	49.484,06	6.952,57	11.138,80	4.084,29	6.312,04	3.193,12	371,33	371,33	1.042,91	148,51
	Broj zaposlenih	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89
	Datum isplate										
VII	Obračun										
	Isplata	46.204,53	6.446,51	10.391,62	3.810,31	5.888,61	1.593,39	346,47	346,47	966,97	138,50
	Broj zaposlenih	87	87	87	87	87	87	87	87	87	87
	Datum isplate										
VIII	Obračun										
	Isplata	46.165,86	6.441,42	10.383,01	3.807,11	5.883,72	1.592,08	346,12	342,12	966,22	138,37
	Broj zaposlenih	87	87	87	87	87	87	87	87	87	87
	Datum isplate										
IX	Obračun										
	Isplata	45.653,78	6.362,78	10.266,43	3.764,34	5.817,64	1.574,16	342,23	342,23	954,41	136,81
	Broj zaposlenih	87	87	87	87	87	87	87	87	87	87
	Datum isplate										
X	Obračun										
	Isplata	46.307,04	6.470,17	10.416,56	3.819,39	5.902,68	1.597,18	347,24	347,24	970,47	138,83
	Broj zaposlenih	87	87	87	87	87	87	87	87	87	87
	Datum isplate										
XI	Obračun										
	Isplata	46.640,57	6.517,19	10.491,65	3.846,97	5.945,24	1.608,71	349,75	349,75	977,55	139,84
	Broj zaposlenih	87	87	87	87	87	87	87	87	87	87
	Datum isplate										
XII	Obračun										
	Isplata	46.709,19	6.527,23	10.507,19	3.852,64	5.954,04	1.611,09	350,26	350,26	979,08	140,03
	Broj zaposlenih	87	87	87	87	87	87	87	87	87	87
	Datum isplate										
	UKUPNO	563.788,18	78.732,32	126.813,24	46.498,22	71.860,87	28.025,49	4.227,57	4.223,57	11.809,79	1.690,15

Obračun zarada u Nacionalnoj biblioteci vrši se na osnovu Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture i Zakona o zaradama u javnom sektoru. Obračun zarada vrši se u Odjeljenju za finansijsko-računovodstvene poslove. Obračun zarada dostavlja se Ministarstvu finansije nakon čega se sa Glavnog računa budžeta vrši prenos sredstava za zarade po dostavljenim spiskovima poslovnim bankama.

- Nacionalna biblioteka nije donijela internu proceduru o načinu pripreme obračuna zarada.

Uvidom u personalne dosijee zaposlenih, koji su obuhvaćeni uzorkom, utvrđeno je da isti ispunjavaju uslove za predviđeno radno mjesto u dijelu stručne spreme i dužine radnog staža, u skladu sa važećim Pravilnikom o sistematizaciji (u primjeni od septembra 2019. godine).

Provjerom na odabranom uzorku personalnih dosijea utvrđene su sledeće **nepravilnosti:**

- Sadržaj personalnih dosijea zaposlenih nije potpun tj. ne sadrži dokumentaciju svih promjena vezano za zaposlene. Ovdje se prije svega misli na odsustvo Obrazaca M4 po svim godinama osiguranja i rješenja o godišnjim odmorima za zaposlene.

- Raspoređivanje zaposlenih nije izvršeno u roku koji je predviđen članom 7 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji kojim je određeno da će se raspoređivanje zaposlenih u Nacionalnoj biblioteci izvršiti u roku od 60 dana od njegovog stupanja na snagu. Pravilnik je stupio na snagu u septembru 2019. godine, ali do kraja juna 2020. godine, odnosno do završetka terenskog dijela revizije kod subjekta revizije raspoređivanje zaposlenih još nije do kraja izvršeno.

- U personalnim dosijeima za pojedine zaposlene nedostaju dokazi koji su Pravilnikom predviđeni kao uslovi za obavljanje poslova određenog radnog mjesta, odnosno nema dokaza o poznavanju stranog jezika i dokaza o poznavanju rada na računaru.

- Personalne dosijee vodi lice angažovano Ugovorom o pružanju konsultantskih usluga br. 01-2612 od 24.09.2019. godine iako je vođenje personalne evidencije zaposlenih u opisu posla Rukovodioca odjeljenja za pravne i opšte poslove.

- Zaposleni su svrstani u platne razrede na osnovu kojih im je utvrđen koeficijent u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom, koji se primjenjuje prilikom obračuna, u odnosu na trenutno važeći Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Međutim, u odnosu na Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Nacionalnoj biblioteci br. 02-2543 od 03.11.2006. godine kao i njegove

izmjene i dopune iz 2007., 2008. i 2011. godine, po kome je vršeno raspoređivanje zaposlenih u 2019. godini utvrđene su nepravilnosti kod obračuna zarada koje se tiču pogrešno utvrđenog koeficijenta i uvećanja osnovne zarade (član 19 Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture) i to kod sledećih zaposlenih :

- pogrešan % uvećanja: Komp broj R - 107052, 107069, 107097
- pogrešan koeficijent: Komp broj R - 107077 i 107087

Revizijom je utvrđeno da su, tokom 2019. godine, vršene isplate za noćni rad, rad za vrijeme praznika i prekovremeni rad. Pregled isplata po mjesecima u bruto iznosima predstavljen je u narednoj tabeli:

naziv/mjesec	I/2019	II/2019	III/2019	IV/2019	V/2019	VI/2019	VII/2019	VIII/2019	IX/2019	X/2019	XI/2019	XII/2019	Ukupno
Noćni rad	1.376,46	1.656,85	1.554,89	1.605,87	1.325,48	1.503,91	1.427,44	917,64	1.096,07	1.070,58	1.605,87	1.503,91	**16.644,97**
Praznični rad	1.167,54	0,00	0,00	0,00	1.297,26	475,64	0,00	518,88	0,00	0,00	0,00	0,00	**3.459,32**
Prekovremeni rad	960,21	940,71	897,34	986,67	1.481,96	1.069,82	299,34	203,32	217,45	271,10	353,00	265,46	**7.946,38**

Noćni rad isplaćivan je zaposlenima angažovanim na poslovima obezbjeđenja u vremenu od 22h do 06h svakog dana, a na osnovu evidencije koju službi za finansijsko-materijalne poslove dostavlja rukovodilac službe obezbjeđenja. Mjesečna rješenja nijesu donošena.

Praznični rad isplaćivan je zaposlenima angažovanim na poslovima obezbjeđenja u vrijeme državnih praznika. Evidenciju vodi i službi za finansijsko-materijalne poslove dostavlja rukovodilac službe obezbjeđenja. Mjesečna rješenja nisu donošena.

Prekovremeni sati isplaćivani su zaposlenimana na osnovu rješenja o prekovremenom radu zbog povećanog obima posla (rad u Depou na reviziji fondova, zaposlenim angažovanim na fotografisanju, ozvučenju i video projekcijama za ostvarivanje kulturnih programa Nacionalne biblioteke) kao i mjesečna rješenja vozaču na ime ostvarenog prekovremenog rada zbog potreba obavljanja prevoza na posao i s posla direktora Nacionalne biblioteke na relaciji Cetinje- Podgorica –Cetinje.

- Nacionalna biblioteka nije donosila odluke o uvođenju prekovremenog rada, što nije u skladu sa članom 49 stav 3 Zakona o radu i nije obavještavala inspekciju rada o uvođenju prekovremenog rada, što nije u skladu sa članom 52 Zakona o radu.

Nacionalna biblioteka je obračunavala i uplaćivala doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom u skladu sa čl. 21 i 22 Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom („Sl. list CG“, br. 49/08 ....55/16). Uplaćeni iznos u 2019. godini po ovom osnovu je 5.515,20€.

9.2. Pozicija 412 – OSTALA LIČNA PRIMANJA

Na računu ostala lična primanja evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, zahtjevi za plaćanje i plaćanja koji se odnose na: zimnicu, stanovanje i odvojeni život, prevoz, naknade skupštinskim poslanicima, jubilarne nagrade, otpremnine i ostale naknade.

Izdaci za Ostala lična primanja finansirani su iz opštih prihoda u iznosu od 5.042,14€ i iz sopstvenih prihoda u iznosu od 13.656,32€. Struktura ostvarenih izdataka po vrstama prihoda u okviru grupe 412 predstavljena je u narednoj tabeli:

NAZIV IZDATKA 412	E KLAS 4	BUDŽETSKA SREDSTVA			SOPSTVENI PRIHODI	UKUPNO IZVRŠENO
		ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA	IZVRŠENO	
Naknada za godišnji odmor	4122	0,00	0,00	0,00	1.547,61	1.547,61
Naknada za prevoz	4123	3.000,00	0,00	0,00	3.141,14	3.141,14
Jubilarne naknade	4124	500,00	462,14	92,43	0,00	462,14
Ostale naknade	4127	8.000,00	4.580,00	57,25	8.987,57	13.567,57

4123-Naknade za prevoz

Izdaci evidentirani na ovom računu iznose 3.141,14€ i u cjelosti su finansirani iz sopstvenih prihoda. Izdaci se odnose na prenos sredstava sindikalnoj organizaciji Ministarstva kulture u cilju obezbjeđenja prevoza za zaposlene u kulturnim ustanovama.

4127-Ostale naknade

Na ovom računu evidentirani su izdaci u iznosu od 13.567,57€, od čega je 4.580,00€ finansirano iz opštih prihoda, a 8.987,57€ iz sopstvenih sredstava. Uzorkom obuhvaćeni izdaci odnose se na isplate po osnovu pomoci zaposlenima za liječenje i nabavke lijekova za zaposlenog ili člana njegove uže porodice.

Pojedinačnim rješenjima zaposlenima odobrene su pomoći u skladu sa članovima 25 i 26 Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture, a po predhodno podnesenim zahtjevima uz prilaganje potrebne dokumentacije. Pomoći su isplaćivane u iznosima od 200€ do 990€. Ova primanja ne podliježu oporezivanju shodno čl. 5a stav 1 tačka 6 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Preporučuje se subjektu revizije da sredstva za pomoći zaposlenima planira i isplaćuje iz sredstava raspoređenih na računima grupe 431-Transferi pojedincima, nevladinom i javnom sektoru.

9.3. Pozicija 413-RASHODI ZA MATERIJAL

Na računu Rashodi za materijal evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovorene obaveze, zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnose na: materijal, energiju, gorivo i ostale vrste materijala.

Izdaci po osnovu rashoda za materijal finansirani su iz opštih prihoda u iznosu od 113.746,00€ i iz sopstvenih prihoda u iznosu od 9.659,79€. Struktura ostvarenih izdataka evidentiranih na računima grupe 413 i izvori finansiranja prikazani su u narednoj tabeli:

NAZIV IZDATKA 413	E KLAS 4	BUDŽETSKA SREDSTVA			SOPSTVENI PRIHODI	UKUPNO IZVRŠENO
		ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA	IZVRŠENO	
Administrativni materijal	4131	9.198,00	4.048,00	44,01	5.117,92	9.165,92
Materijal za posebne namjene	4133	6.000,00	2.900,00	48,33	4.377,76	7.277,76
Rashodi za energiju	4134	21.700,00	21.700,00	100,00	0,00	21.700,00
Rashodi za gorivo	4135	85.100,00	85.100,00	100,00	164,11	85.264,11

4131-Administrativni materijal

Planirana budžetska sredstva na ovoj poziciji iznosila su 6.848,00€, preusmjereno je 2.350,00€ tako da je tekući budžet iznosio 9.198,00€. Izdaci su izvršeni u iznosu od 4.048,00€. Uzorkom obuhvaćeni odnose se na nabavku kancelarijskog materijala.

4133-Materijal za posebne namjene

Zakonom o budžetu za 2019. godinu planirana sredstva na ovoj poziciji iznosila su 6.000,00€, dok je izvršenje iznosilo 2.900,00€. Uvidom u Glavnu knjigu subjekta revizije utvrđeno je da ukupno izvršenje ove pozicije iznosilo 7.277,76€, što znači da je od sopstvenih prihoda utrošeno 4.377,76€. Uzorkom obuhvaćeni izdaci odnose se na nabavku materijala za knjigovezačku radionicu, materijala za konzervatorsku laboratoriju, naljepnica i ribona za bar-cod.

4134-Rashodi za energiju

Planirana sredstva za rashode za energiju iznosila su 23.000,00€, nakon preusmjerenja 21.700,00€, koliko iznosi i izvršenje. Uzorkom obuhvaćeni izdaci odnose se na utrošak eletrične energije u objektima u kojima Nacionalna biblioteka obavlja svoju djelatnost odnosno u objektima bivšeg Italijanskog i bivšeg Francuskog poslanstva.

4135-Rashodi za gorivo

Rashodi za gorivo finansirani su u iznosu od 85.100,00€ iz opštih prihoda i u iznosu od 164,11€ iz sopstvenih prihoda.

Uzorkom obuhvaćeni izdaci odnose se na nabavku goriva i lož ulja. Za nabavku lož ulja sproveden je otvoreni postupak javne nabavke nakon čega je sa dobavljačem zaključen ugovor. U toku 2019. godine za gorivo je isplaćeno ukupno 4.148,10€.

9.4. Pozicija 414 - RASHODI ZA USLUGE

Na računu rashodi za usluge evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovorene obaveze, zahtjevi za plaćanje i plaćanja koji se odnose na: službena putovanja, reprezentaciju, komunikacione usluge, bankarske usluge i negativne kursne razlike, usluge prevoza, advokatske, notarske i pravne usluge, konsultantske usluge, projekte i studije, usluge stručnog usavršavanja kao i ostale usluge.

Struktura ostvarenih izdataka evidentiranih na računima grupe 414 i izvori finansiranja prikazani su u narednoj tabeli:

NAZIV IZDATKA 414	E KLAS 4	BUDŽETSKA SREDSTVA			SOPSTVENI I NAMJENSKI PRIHODI	UKUPNO IZVRŠENJE
		ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA	IZVRŠENO	
Službena putovanja	4141	4,420.00	3,000.00	67.87	1,584.34	4,584.34
Reprezentacija	4142	1,000.00	1,000.00	100.00	2,980.11	3,980.11
Komunikacione usluge	4143	15,300.00	12,750.03	83.33	26.52	12,776.55
Bankarske usluge i negativne kursne razlike	4144	2,000.00	2,000.00	100.00	0.00	1,791.77
Usluge prevoza	4145	1,000.00	500.00	50.00	1,168.80	1,668.80
Advokatske, notarske i pravne usluge	4146	2,000.00	0.00	0.00	309.52	309.52
Konsultantske usluge, projekti i studije	4147	27,000.00	25,000.00	92.59	14,640.26	39,640.26
Usluge stručnog usavršavanja	4148	5,000.00	4,000.00	80.00	495.36	4,495.36
Ostale usluge	4149	16,410.00	8,000.00	48.75	17,790.86	25,790.86

4141-Službena putovanja

Planirana sredstva na ovom računu iznose 3.000,00€, nakon preusmjerenja 4.420,00€. Od opredjeljenih budžetskih sredstava izvršeno je 3.000,00€ ili 67,87%. Po podacima iz Glavne knjige subjekta revizije na ovoj poziciji ukupno je utrošeno 4.584,34€. Učešće sopstvenih prihoda u ukupnom izvršenju je 1.584,34€.

4142-Reprezentacija

Na ovom računu planirano je 1.000,00€ koliko iznosi i izvršenje. Pored budžetskih, utrošena su i sopstvena sredstva u iznosu od 2.980,11€ tako da je ukupno izvršenje iznosilo 3.980,11€. Uzorkom obuhvaćeni izdaci odnose se na troškove ugostiteljskih usluga koji su vezani za poslovnu komunikaciju

- Nacionalna biblioteka nije donijela interno uputstvo kojim bi se regulisalo pravo na korišćenje sredstava reprezentacije.

4143-Komunikacione usluge

Na ovoj poziciji planirano je 17.000,00€. Nakon preusmjerenja u iznosu od 1.700,00€ tekući budžet iznosio je 15.300,00€, od čega je utrošeno 12.750,03€. Ukupno izvršenje po Glavnoj knjizi iznosilo je 12.776,55€, tako da je od sopstvenih sredstava utrošeno 26,52€.

Uzorkom obuhvaćeni izdaci odnose se na troškove mobilne, fiksne telefonije i poštanskih usluga.

- Na računu 4143-Komunikacione usluge evidentirani su izdaci za nabavku mobilnih telefona u ukupnom iznosu od 1.270,75€, što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.
  Navedeni izdatak trebalo je evidentirati na računu 4415-Izdaci za opremu.

4147-Konsultantske usluge, projekti i studije

Zakonom o budžetu za 2019. godinu planirana sredstva na ovom računu iznosila su 30.000,00€. Rješenjem Ministarstva finansija, preusmjerena su sredstva sa ovog računa u iznosu od 3.000,00€, tako da je tekući budžet iznosio 27.000,00€. Izvršenje budžetskih sredstava iznosilo je 25.000,00€ ili 92,59%. Pored budžetskih, utrošena su i sopstvena sredstva i namjenski prihodi u iznosu od 14.640,26€.

Na računu 4147-Konsultantske usluge, projekti i studije evidentiran je izdatak u iznosu od **3.630,00€** koj je isplaćen pravnom licu za izradu dvije studije koje se odnose na sanaciju podrumskih prostorija i sanaciju plafona u glavnom holu zgrade Italijanskog poslanstva.

- Na računu 4147-Konsultantske usluge, projekti i studije evidentirani su izdaci u iznosu od **10.181,98€** koji su isplaćivani fizičkim licima sa kojima su zaključeni ugovori za pružanje intelektualnih usluga koje se odnose na održavanje prigodnih besjeda povodom određenih događaja, usluge prevođenja, ugovori vezani za lekturu i korekturu knjiga, **što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Crne Gore i budžete opština.**

Izdatke za isplatu naknada fizičkim licima koja se, zaključivanjem ugovora, angažuju za obavljanje određenih intelektualnih poslova treba planirati i evidentirati na računu 4191-Ugovori o djelu.
Shodno čl. 669 Zakona o obligacionim odnosima, poslodavac može sa određenim licem zaključiti ugovor o djelu, koji za, predmet ima samo samostalnu izradu ili opravku određene stvari, samostalno izvršenje određenog fizičkog ili intelektualnog posla.

- Na računu 4147-Konsultantske usluge, projekti i studije evidentiran je izdatak u iznosu od **8.560,00€** koji se odnosi na isplate zaposlenima za učešće u projektima koje je realizovala Nacionalna biblioteka, **što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Crne Gore i budžete opština.**
Izdatke po osnovu isplate zaposlenima za učešće u projektima koje realizuje Nacionalna biblioteka treba evidentirati na računima grupe 412-Ostala lična primanja.

Angažovanje fizičkih lica po osnovu ugovora

- Nacionalna biblioteka je zaključivala ugovore o pružanju konsultantskih usluga sa fizičkim licima za obavljanje intelektualnih poslova za čije su vršenje sistematizovana radna mjesta i za obavljanje poslova iz osnovne djelatnosti ove ustanove, **što nije u skladu sa čl. 29 Zakona o radu** kojim je propisano da se radni odnos zasniva zaključivanjem ugovora o radu.

- Na računu 4147-Konsultantske usluge evidentiran je izdatak u iznosu **5.000,00€** koji je isplaćen je po osnovu zaključenog Ugovora o pružanju konsultantskih usluga br. 01-3268 od 14.11.2019. godine. Predmet ugovora je pružanje stručnih konsultacija prilikom izrade bibliografskih zapisa za staru i rijetku knjigu i rukopisnu građu. Čl. 3 Ugovora davalac usluge se obavezao da će u toku rada predlagati i mjere zaštite rukopisa, stare i rijetke knjige, izdvajati ugrožene i oštećene primjerke, kao i predlagati njihovu restauratorsko-konzervatorsku i drugu zaštitu.
U Nacionalnoj biblioteci postoji posebna organizaciona jedinica Sektor za razvoj, u okviru kojeg je Odjeljenje za nacionalnog fonda, legata, stare i rijetke knjige u kome je sistematizovano 10 radnih mjesta. U ovom odjeljenju se između ostalog obavljaju i poslovi zbirke stare i rijetke knjige, zbirke legata, opis južnoslovenskih ćirilskih rukopisa, tehnička i stručna obrada i prezentacija zbiorki, stručni naučnoistraživački rad, predlaganje i sprovođenje mjera za čuvanje i zaštitu bibliotečke građe i građe sa svojstvom kulturnog dobra, konzervacija i restauracija bibliotečke građe.
Članom 8 ugovora predviđeno je da se cjelokupan ugovoren iznos od 5.000,00€ isplati odmah nakon zaključenja ugovora što predstavlja izuzetak jer je uobičajeno da se ugovorena cijena isplaćuje nakon izvršenog posla, kako je predviđeno sličnim ugovorima koje je

zaključivala Nacionalna biblioteka. Rok za izvršenje ugovora je 01.07.2020. godine. Na zahtjev državnog revizora 24.06.2020. godine davalac usluge podnio je „Preliminarni izvještaj povodom uvida u staru i rijetku knjigu i rukopisnu građu“ iz čije sadržine proističe da ugovoreni posao nije obavljen.

- Iznos od **2.100,00€** u neto iznosu isplaćen je po osnovu zaključenog Ugovora o pružanju konsultantskih usluga br. 01-1411 od 06. 05. 2019. godine. Konsultant/ fizičko lice je angažovano da pruži usluge u postupku izrade opštih i pojedinačnih akata prevashodno u dijelu nastavka izrade i konsultacija u postupku donošenja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, rješavanju predmeta iz radnih odnosa i davanju pravnih tumačenja. U 2018. godini u periodu od 01.04. do 31.12.2018 godine sa ovim licem je takođe bio zaključen ugovor o konsultantskim uslugama za pružanje konsultantskih usluga u postupku izrade opštih podzakonskih i pojedinačnih akata, u rješavanju predmeta iz oblasti radnih odnosa i davanju pravnih tumačenja. Ugovor je produžen i za cijelu 2020. godinu.
  U Nacionalnoj biblioteci postoji organizaciona jedinica Sektor za pravne, finansijske i opšte poslove u okviru kojeg je Odjeljenje za pravne i opšte poslove sa sistematizovanim radnim mjestima sa istovjetnim opisom.

- Iznos od **900,00€** u neto iznosu isplaćen je po osnovu zaključenog Ugovora o pružanju konsultantskih usluga br. 01-2612 od 24. 09. 2019. godine. Konsultant/fizičko lice angažovano je da pruži usluge u postupku izrade opštih podzakonskih i pojedinačnih akata, u rješavanju predmeta iz oblasti radnih odnosa i davanju pravnih tumačenja. Ugovorom je određeno da će se ugovoreni posao obavljati do 31.12.2019. godine. Aneksom ovog ugovora ugovoreni posao je produžen i u 2020 odnosno do 01.03.2020. godine.
  U Nacionalnoj biblioteci postoji organizaciona jedinica Sektor za pravne, finansijske i opšte poslove sa sistematizovanim radnim mjestima sa opisom poslova koji odgovara poslovima za koje je zaključen ugovor.
  Lice angažovano ugovorom vodi personalne dosijee zaposlenih iako je vođenje personalne evidencije zaposlenih u opisu posla Rukovodioca odjeljenja za pravne i opšte poslove.

4148-Usluge stručnog usavršavanja

Na računu 4148-Usluge stručnog usavršavanja planiran je iznos 5.000,00€, dok je izvršenje iznosilo 4.000,00€.

- Na računu 4148-Usluge stručnog usavršavanje evidentirani su izdaci u ukupnom iznosu od **3.684,76€,** koji se odnose na isplatu dnevnica (1.442,80€), kupovinu avio karata (1.044,32€) i smještaj (1.197,64€)

zaposlenih koji su upućeni na stručno usavršavanje, **što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Crne Gore i budžete opština,** kojim je propisano da se na ovom računu evidentiraju izdaci koji se odnose na usluge koje pruža pravno ili fizičko lice radi usavršavanja i edukacije zaposlenih.
Navedene izdatke trebalo je evidentirati na računu 4141-Službena putovanja na kome se evidentiraju izdaci koji su opravdani putnim nalogom.

4149-Ostale usluge

Planirana sredstva na računu 4149-Ostale usluge iznose 10.000,00€, nakon preusmjerenja 16.410,00€. Od opredjeljenih budžetskih sredstava izvršeno je 8.000,00€ ili 48,75%. Po podacima iz Glavne knjige subjekta revizije na ovoj poziciji ukupno je utrošeno 25.790,86€. Učešće sopstvenih i namjenskih prihoda u ukupnom izvršenju je 17.790,00€.

Izdaci obuhvaćeni uzorkom odnose se na usluge štampe (knjiga, zbornika, leksikona), izrada layota i preloma knjiga.

9.5. Pozicija 415-RASHODI ZA TEKUĆE ODRŽAVANJE

Na računu tekuće održavanje evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanje i plaćanja koji se odnose na izdatke koji su namjenjeni održavanju javne infrastrukture, građevinskih objekata i opreme u ispravnom stanju. Tekuće održavanje obuhvata: čišćenje, otklanjanje sitnijih nedostataka, rutinske preglede, podmazivanje, otklanjanje sitnijih kvarova i sl.

Struktura izvršenih izdataka koji su evidentirani na računima grupe 415 sa izvorima finansiranja prikazana je u narednoj tabeli:

NAZIV IZDATKA 415	E KLAS 4	BUDŽETSKA SREDSTVA			SOPSTVENI I NAMJENSKI PRIHODI	UKUPNO IZVRŠENJE
		ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA	IZVRŠENO	
Tekuće održavanje građevinskih objekata	4152	9.000,00	9.000,00	100,00	158,24	9.158,24
Tekuće održavanje opreme	4153	4.000,00	4.000,00	100,00	262,10	4.262,10

4152-Tekuće održavanje građevinskih objekata

Na ovom računu planom je opredjeljeno 10,000.00€, nakon preusmjerenja tekući budžet je iznosio 9.000,00€, koliko je iznosilo i izvršenje. Ukupno izvršenje iznosilo je 9.158,24€ što znači da je od sopstvenih / namjenskih sredetava utrošeno 158,24€.

Izdaci obuhvaćeni uzorkom odnose se na održavanje zgrade bivšeg Italijanskog poslanstva i zgrade bivšeg Francuskog poslanstva koje je shodno čl. 3 stav 2 Odluke o organizovanju JU NBCG Nacionalna biblioteka dužna da održava.

- Na računu 4152-Tekuće održavanje građevinskih objekata evidentirani su izdaci za održavanje opreme za tehničku zaštitu i servisiranje PP aparata za gašenje požara, u ukupnom iznosu od **1.311,00€**, **što nije u skaldu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.**
  Navedene izdatke trebalo je evidentirati na računu 4153-Tekuće održavanje opreme.

4153-Tekuće održavanje opreme

Na ovom računu planom je opredjeljeno 4,000.00€, koliko je iznosilo i izvršenje budžetom opredjeljenih sredstava. Ukupno izvršenje pozicije iznosilo je 4.262,10€.

Izdaci obuhvaćeni uzorkom se odnose na održavanje službenih vozila i usluge održavanja i servisiranja sistema za grijanje.

9.6. Pozicija 419-OSTALI IZDACI

Na računu ostali izdaci evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koji se odnose na: izdatke po osnovu isplata ugovora o djelu, troškove sudskih postupaka, izradu i održavanje softvera, osiguranje, kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama, komunalne naknade, kazne, takse i ostale izdatke.

Struktura ostvarenih izdataka koji su evidentirani na računima grupe 419 sa izvorima finansiranja prikazana je u narednoj tabeli:

NAZIV IZDATKA 419	E KLAS 4	BUDŽETSKA SREDSTVA			SOPSTVENI I NAMJENSKI PRIHODI	UKUPNO IZVRŠENJE
		ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA	IZVRŠENO	
Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	4191	11,300.00	10,000.00	88.50	2,198.58	12,198.58
Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	4192	500.00	500.00	100.00	2.50	502.50
Izrada i održavanje softvera	4193	90,000.00	73,339.17	81.49	24,699.05	98,038.22
Osiguranje	4194	1,980.00	1,980.00	100.00	16.53	1,996.53
Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim	4195	12,780.00	9,737.76	76.20	0.00	9,737.76
Komunalne naknade	4196	4,000.00	4,000.00	100.00	0.00	3,977.19
Takse	4198	400.00	400.00	100.00	196.88	596.88
Ostalo	4199	15,188.00	368.00	2.42	16,574.09	16,942.09

4191- Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu

Na ovom računu planom je opredjeljeno 10.000,00€. Nakon preusmjerenja pozicija je uvećana za 1.300,00€ tako da je tekuću budžet iznosio 11.300,00. Izvršenje budžetskih sredstava iznosilo 10.000,00€. Prema GK subjekta revizije ukupno izvršenje ove pozicije iznosilo 12.198,58€.

Uzorkom obuhvaćeni izdaci odnose se na:

- Iznos od 2.750,00€ isplaćen je licima koji su zaposleni u Nacionalnoj biblioteci na ime autorskih honorara. Visina autorskih honorara uređena je Pravilnikom o autorskim honorarima NBCG “Đurđe Crnojević”[5].
- Po osnovu više zaključenih ugovora o djelu isplaćen je iznos od 5.750,00€. U najvećem broju ugovori o djelu odnose se na pružanje zanatskih poslova (razne popravke, održavanje parkovnog kompleksa, limarski, zidarski, stolarski, vodoinstalaterski poslovi).

- Na računu 4191-Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu evidentirani su izdaci u ukupnom iznosu od 2.750,00€ koji se odnose na isplatu autorskih honorara zaposlenim u Nacionalnoj biblioteci, **što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.**
  Izdaci po osnovu autorskih honorara koji su isplaćivani zaposlenim su vezani za aktivnosti koje su u okviru djelatnosti Nacionalne biblioteke, pa ih je trebalo evidentirati na grupi računa 412-Ostala lična primanja.

4193-Izrada i održavanje softvera

Planirana sredstva ove pozicije iznosila su 100.000,00€. Preusmjerenjem pozicija je umanjena za 10.000,00€, tako da je tekući budžet iznosio 90.000,00€. Od opredjeljenih budžetskih sredstava utrošeno je 73.339,17€ ili 81,49%. Po podacima iz Glavne knjige subjekta revizije na ovoj poziciji ukupno je utrošeno 98.038,22€. Učešće sopstvenih i namjenskih prihoda u ukupnom izvršenju je 24.699,05€.

Izdaci evidentirani na ovom računu, u iznosu od 35.000,00€, odnose se na usluge instalacije i implementacije programske opreme COBBIS. U cilju realizacije projekta Virtuelna biblioteka Crne Gore Nacionalna biblioteka ima zaključen ugovor za korišćenje licenciranog bibliotečkog softvera COBISS. Ugovor je zaključen poslije sprovedenog pregovaračkog postupka bez predhodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, nakon čega je zaključen okvirni sporazum na period od dvije godine. Ostali izdaci odnose se na izradu nove platforme i administrativnog panela, implementacija novog softverskog rješenja, bekap stare baze i mogućnost nove moderne prezentacije web arhive biblioteke (8.000,00€), izrada digitalne aplikacije za android operativni sistem.

[5] br. 01-1009 od 02. 04. 2019. godine

- Na računu 4193-Izrada i održavanje softvera evidentirani su izdaci za nabavku kompjuterske opreme u iznosu od **23.365,10€** i izdaci**, što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.** Planom javnih nabavki predviđeno je da se sredstva za navedenu nabavku planiraju na računu 4193-Izrada i održavanje softvera.
  Izdatke za nabavku kompjuterske opreme treba planirati i evidentirati na računu 4415-Izdaci za opremu.

4195-Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama

Zakonom o budžetu za 2019. godinu planirana sredstva na ovom računu iznosila su 14.200,00€. Rješenjem o preusmjerenju sa ove pozicije preusmjerena su sredstva u iznosu od 1.420,00€ tako da je tekući budžet iznosio 12.780,00€, od kog iznosa je izvršeno 9.737,76€ ili 76,20%

Izdaci evidentirani na ovom računu odnose se na plaćanje godišnjih članarina najznačajnijim bibliotečkim organizacijama i agencijama (IFLA, ISSN,ISBN, CENL,...) koje je Nacionalna biblioteka kao njihova članica u obavezi da plaća.

4199-Ostale usluge

Planirana budžetska sredstva na ovom računu iznosila su 15.180,00€, od čega je utrošeno 368,00€. Pored budžetskih, utrošena su i sopstvena sredstva u iznosu od 16.574,09€ tako da je izvršenje iznosilo 16.942,09€.

Izdaci obuhvaćeni uzorkom, u iznosu od 1.650,00€, odnose se na isplate naknada za rad članovima Savjeta Nacionalne biblioteke u skladu sa članom 30 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru. Odlukom br. 02-1307 od 30.05.2017. godine utvrđene su naknade članovima Savjeta i to za predsjednika 150,00€, a za čanove Savjeta po 100€ po održanoj sjednici.

- Na računu 4199-Ostale usluge evidentirani su izdaci u iznosu od **13.076,00€** koji se odnose na isplate zaposlenima za rad u komisijama(popisna komisija, tenderske komisije, komisija za reviziju bibliotečkog fonda, komisije za otpis bibliotečke građe i dr.), **što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.**
  Izdatke zaposlenim za rad u komisijama u iznosu od trebalo je planirati i evidentirati na računima grupe 412-Ostala lična primanja.

Pozicija 44-KAPITALNI IZDACI

Na računu kapitalni izdaci evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnose na sve izdatke nastale po osnovu isplata za infrastrukturu opšteg značaja, lokalnu infrastrukturu, građevinske objekte, uređenje zemljišta, opremu, investiciono održavanje kao i ulaganja u hartije od vrijednosti, zalihe i ostalo.

Struktura izdataka evidentiranih na računima grupe 441 i izvori finansiranja prikazani su u narednoj tabeli:

NAZIV IZDATKA 441	441	BUDŽETSKA SREDSTVA			SOPSTVENI I NAMJENSKI PRIHODI	UKUPNO IZVRŠENJE
		ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA	IZVRŠENO	
Izdaci za građevinske objekte	4413	29.080,00	29.080,00	100,00	0,00	29.080,00
Izdaci za opremu	4415	42.390,00	42.390,00	100,00	1.852,77	44.242,77
Investiciono održavanje	4416	13.000,00	13.000,00	100,00	17,73	13.017,73

4413-Izdaci za građevinske objekte

Planirana budžetska sredstva na ovom računu iznosila su 29.080,00€ koliko je i izvršeno.

Na računu 4413-Izdaci za građevinske objekte evidentirani su izdaci u iznosu od 29.080,00€ koji se odnose na prenos sredstava na račun Sindikata kulture Crne Gore–Fonda za solidarnu izgradnju. Uplata navedenih sredstava je izvršena na osnovu zaključenog Sporazuma o utvrđivanju iznosa za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u kulturi koji su potpisali Vlada CG i Sindikat kulture. Po ovom sporazumu javne ustanove koje se finansiraju iz budžeta obavezuju se da uplaćuju u poseban fond Sindikata kulture određen iznos srazmjeran broju zaposlenih. Iznos po sporazumu za Nacionalnu biblioteku u 2019. godini, iznosio je 29.080,00€ koliko je i uplaćeno. Sporazum je potpisan na osnovu člana 32 Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture[6].

4415-Izdaci za opremu

Na računu 4415-Izdaci za opremu planiran je iznos od 47.100,00€€. Nakon preusmjerenja tekući budžet iznosio je 42.390,00€, koliko je i utrošeno. Ukupno izvršenje ove pozicije po GK subjekta revizije iznosilo je 44.242,77€.

Izdaci evidentirani na ovoj poziciji odnose se na nabavku kompjuterske opreme, otkup bibliotečke građe i držača za knjige. Za nabavku kompjuterske opreme sproveden je otvoreni postupak javne nabavke nakon čega je zaključen ugovor br. 01-3669 od 16.12.2019. godine.

[6] Čl. 32 „Poslodavac se obavezuje da u cilju rješavanja stambenih potreba zaposlenih u kulturi na žiro-račun posebnog fonda Sindikata uplaćuje iznos koji će ugovorne strane odrediti posebnim sporazumom“

4416-Investiciono održavanje

Na računu 4416-Investiciono održavanje evidentirani su izdaci u iznosu od 13.000,00€.

Uzorkom je obuhvaćen iznos od 11.020,60€ koji je utrošen za izvođenje radova koji se odnose na adaptaciju odnosno održavanje zgrada bivšeg Italijanskog i Francuskog poslanstva.

Izvođenju radova nije predhodilo sprovođenje postupka javnih nabavki i zaključenje ugovora već je plaćanje vršeno na osnovu isporučene fakture od strane izvođača radova, u kladu sa Pravilnikom o postupanju JU NBCG „Đurđe Crnojević“ prilikom sprovođenja postupka nabavki male vrijednosti.

10. BLAGAJNIČKO POSLOVANJE

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Nacionalnoj biblioteci propisano je da se blagajničko poslovanja vrši u okviru Sektora za pravne, finansijske i opšte poslove, odnosno u okviru Odjeljenja za finansijsko računovodstvene poslove. Knjiženje dnevnog prometa kroz knjigu dnevnih blagajničkih izvještaja, podizanje novca sa žiro-rauna obrada naloga za izdavanje novca koji se isplaćuje preko blagajne, u opisu su poslova radnog mjesta broj 58-„Knjigovođa“.

Početo stanje blagajne u 2019. godini iznosilo je 15,64€. U toku godine je podignuto gotovine sa žiro računa i uplaćeno u blagajnu 5.611,46€. U toku 2019. godine isplaćeno je ukupno 5.327,10€. Ukupo je isplaćeno akontacija za službena putovanja 1.735,10€.

Struktura izdataka isplaćenih preko blagajne data je u sledećoj tabeli:

KONTO	NAZIV_KONTA	IZNOS
413111	Administrativni materijal	10,00
413141	Rezervni djelovo	40,00
413311	Materijal za posebne namjene	91,50
413511	Rashod za gorivo	90,00
414111	Službena putovanja	1.862,70
414211	Reprezentacija	118,07
414331	Poštanske usluge	466,40
414510	Usluge prevoza	481,76
414811	Usluge stručnog usavršavanja	1.868,80
415211	Tekuće održavanje građevinskih objekata	23,50
415300	Tekuće održ.opreme	242,17
419811	Takse	25,20
419911	Ostalo	7,00
UKUPNO		**5.327,10**

- Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti u blagajničkom poslovanju.

11. IMOVINA

Prema podacima iz evidencije koju vodi subjekat revizije struktura imovine kojom raspolaže Nacionalna biblioteka je sledeća:

Konto	Naziv konta	Opis	Duguje	Potražuje	Saldo
015111	Sredstva transporta	Početno stanje	15.194,00	0,00	15.194,00
015211	Kompjuterska oprema	Početno stanje	148.122,84	0,00	148.122,84
015311	Kancelarijska oprema	Početno stanje	362.245,14	0,00	362.245,14
015411	Telekomunikaciona oprema	Početno stanje	5.126,85	0,00	5.126,85
015900	Knjge	Početno stanje	74.238,49	0,00	74.238,49
015912	0prema za mikrof. i digitalizaciju	Početno stanje	144.990,75	0,00	144.990,75
UKUPNO					**749.918,07**

- U evidenciji imovine koja se vodi u subjektu revizije nema podataka o građevinskim objektima koje ista koristi i koje je u skladu sa Odlukom o o organizovanju Javne ustanove Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević" dužna da održava, **što nije u skladu sa čl. 44 Zakona o državnoj imovini** i čl. 4 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini.
  U evidenciji osnovnih sredstava koja se vodi kod subjekta revizije postoje podaci o vrijednosti pokretne imovine koja predstavlja početno stanje i prenosi iz godine u godinu, jer se amortizacija ne obračunava.

Komisija za popis je izvršila popis imovine. Pokretna imovina je popisana količinski, po inventarnim brojevima i lokaciji.

- Komisija za popis nije sačinila izvještaj o popisu koji sadrži: stanje stvari, nalaz o utvrđenim razlikama (manjkovi i viškovi), predlog za otpis pojedinih stvari koje su izgubile vrijednost, primjedbe, mišljenja zaposlenih koji rukuju pokretnim stvarima, **što nije u skladu sa čl. 13 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini.**

- Građevinski objekti koje, u skladu sa Odlukom o o organizovanju Javne ustanove Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević", koristi Nacionalna biblioteka, su zgrade „Italijansko poslanstvo u Bivšoj Kraljevini Crnoj Gori“ i „Francusko poslanstvo u Knaževini/Kraljevini Crnoj Gori“ koje **imaju status nepokretnog kulturnog dobra od nacionalnog značaja**. Prilikom sprovođenja terenske revizije, državni revizori su imali priliku da obiđu zgradu „Italijanskog poslanstva“ i uvjerili su se da krov zgrade prokišnjava što je dovelo do toga da je na dijelu untrašnje tavanice otpao dio plafona. Takođe, da se primijetiti da su drveni prozori na istom objektu vidno oštećeni, odnosno da je farba dotrajala i na pojedinim djelovima drveni ramovi su vidno propali.

12. JAVNE NABAVKE

Poslove javnih nabavki u Nacionalnoj biblioteci obavlja Vesna Karan, dipl. pravnica. U skladu sa čl. 60 Zakona o javnim nabavkama službenica za javne nabavke posjeduje uvjerenje o položenom stručnom ispitu.[7]

Nacionalna biblioteka je u skladu sa čl. 38 Zakona, u propisanom roku sačinila Plan javnih nabavki (02-35) i dostavila ga nadležnom organu radi objavljivanja na portalu javnih nabavki.

Planom javnih nabavki za 2019. godinu opredjeljeno je **136.500,00€** i to za: nabavku roba 108.500,00€ i nabavku usluga 28.000,00€.

Izvještaj o dodijeljenim javnim nabavkama dostavljen je Upravi za javne nabavke u predviđenom roku i na utvrđenim formularima. Ukupna **realizacija** javnih nabavki po Izvještaju za 2019. godinu iznosi **280.526,53€** i to:

- Obrazac A /otvoreni postupci/: 140.468,89€
- Obrazac B /nabavke male vrijednosti/: 140.057,64€
- Obrazac C /hitne nabavke/: 0,00€

Velika nesrazmjera između planirane vrijednosti i realizovanih javnih nabavki je uzrokovana da nabavke male vrijednosti nijesu planirane, odnosno nijesu sastavni dio Plana javnih nabavki.

- U postupku revizije izvršen je uvid u dosijee sva tri sprovedena otvorena postupkaka javnih nabavki. U sprovođenju istih nisu utvrđene nepravilnosti u dijelu usklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama.

[7] Broj: 01-3244 od 09.05.2013. g.

Nacionalna biblioteka je donijela dva interna akta u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, kojim je regulisan postupak nabavki malih vrijednosti i postupak hitnih nabavki i to: Pravilnik za postupanje JU NBCG „Đurđe Crnojević“ prilikom sprovođenja nabavki male vrijednosti[8] i Odluka o sprovođenju hitnih nabavki[9] i iste, u skladu sa zakonom, objavila na svojoj web stranici.

Članom 30 Zakona o javnim nabavkama propisano je da se na nabavke male vrijednosti primjenjuje postupak koji utvrdi naručilac posebnim aktom, uz poštovanje načela javnih nabavki. Takođe, članom 21 stav 2 određeno je da naručilac dužan da nabavku roba, usluga i radova ispod vrijednosti iz stava 1 pomenutog člana sprovodi u skladu sa članom 30 Zakona, ako za tu nabavku ne sprovede neke od postupaka iz člana 20 Zakona.

Subjekat revizije u toku 2019. godine direktnim prihvatanjem predračuna/profakture realizovao nabavke u vrijednosti od 140.057,64€.

13. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA

Finansijsko upravljanje i kontrola

Nacionalna biblioteka ima obavezu da u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, uspostavi sistem unutrašnjih kontrola.

Rješenjem broj 01-735 od 06.03.2020. godine, imenovano je lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola u Nacionalnoj biblioteci.

- Nacionalna biblioteka nije donijela Plan unaprjeđenja upravljanja i kontrola, **što nije u skladu sa čl. 11 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru** i nije uspostavila Registar rizika, što nije u skladu **sa čl. 14** istog Zakona.

Određeno lice zaduženo za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima (rješenje br. 01-736 od 06.03.20120. godine).

Godišnji izvještaji o aktivnostima na sprovođenju i unaprjeđenju upravljanja i kontrola za 2019. godinu je dostavljen Ministarstvu finansija.

Nacionalna biblioteka je sačinila niz internih pravila i procedura za određene poslovne procese i to:

- Pravilnik o kućnom redu, radnom vremenu i evidentiranju prisustva na radu zaposlenih u JU NBCG “Đurđe Crnojević”;
- Odluka o rasporedu korišćenja odmora u toku rada (pauze) za zaposlene na radnim mjestima portir- gardober i vozač kurir;

[8] Broj: 02-928 od 19.04.2018. g.
[9] Broj: 02-548 od 12.03.2018. g.

- Uputstvo vezano za dopremanje pošiljki u biblioteku;
- Interno uputstvo o dostavljanju akata preko interne dostavne knjige;
- Odluku o sprovođenju procedure prilikom zapošljavanja u biblioteci;
- Pravilnik o autorskim honorarima JU NBCG “Đurđe Crnojević”;
- Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja bibliotečko informacione građe u usluga u JU NBCG “Đurđe Crnojević”;
- Odluka o upotrebi privatnog automobile u službene svrhe;
- Pravilnik za postupanje JU NBCG „Đurđe Crnojević“ prilikom sprovođenja nabavki male vrijednosti i
- Odluka o sprovođenju hitnih nabavki.

- U Nacionalnoj biblioteci neki od bitnih poslovnih procesa (obračun i isplata zarada, način evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura, troškovi reprezentacije, blagajničko poslovanje, obračun i naplata prihoda, način korišćenja prevoznih sredstava Nacionalne biblioteke) nijesu regulisani internim pravilima, **što nije u skladu sa čl. 7 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.**

- Subjekat revizije nije obezbijedio razdvajanje odgovornosti kojom se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje i kontrolu, **što nije u skladu sa čl. 15 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru**. U Odjeljenju za finansijsko-računovodstvene poslove pored sistematizovana tri radna mjesta koji obavljaju finasijsko-računovodstvene poslove (rukovodilac odjeljenja, računovođa i knjigovođa), sve poslove obavlja jedno lice, dok su dva odsutna zbog dugogodišnjih bolovanja.

5.2. Unutrašnja revizija

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Nacionalne biblioteke nije uspostavljena Jedinica za unutrašnju reviziju, već su poslovi unutrašnje revizije Nacionalne biblioteke povjereni Jedinici za unutrašnju reviziju Ministarstva kulture, shodno Sporazumu o povjeravanju poslova unutrašnje revizije (broj 02-2136 od 20. 09. 2017. godine).

- Jedinica unutrašnje revizije Ministarstva kulture nije vršila reviziju kod Nacionalne biblioteke.

Rukovodilac Kolegijuma DRI
dr Branislav Radulović

.....

Senator DRI